УМОВЫ ПАДПІСКІ
(з дарожным дадаткам „Шрафух")
На 1 мес. . . — 90 к.
„ 3 мес. . . 2 р. 60 к.
„ 6 мес. . . 5 р. —
„ 12 мес. . . 9 р. 75 к.
Падпіска і абвесткі прымаюцца ў гал. канторы газ. „Зьвязда" Менск, Савецкая, 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТ
За радок нонп. пасьля тэксту—іншагароднія абвесткі—1 р. за Пасярод тэксту—у два разы дарожа. Звыш тарыфу, згодна пастановы СНК ад 10-IX—24 г. бярэцца 10 проц. -вдатку.

Эпл. Москва, Библиотека ВОКС СССР Ст. Сьн /Зв. I/

ПРОЛЕТАРЫ УСІХ КРАЇН, ЗЛУЧАЙЦЕСЬ!

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага Камітэту Камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Менскага АК КП(б)Б

ТЭЛЕФОНЫ:
Рэдактар 10-74
Сакратар 6-19
Партсэктар . . . 13-80
Сэктар інфармацыі . 13-86
Начны рэдактар . . 6-42
Галоўная кантора . 7-81
Аддзел падпіскі . 7-81
„ абвестак . . 7-81

НЯДЗЕЛЯ 25 мая 1930 г.
№ 120 (3718)
Год выданьня—XIV.

РЭДАКЦЫЯ І ГАЛОЎНАЯ КАНТОРА
МЕНСК, Совецкая, 63.

VIII Менская акруговая партканфэрэнцыя

Пад знакам бальшавіцкай самакрытыкі

СПРЭЧКІ ПА ДАКЛАДУ Т. СЛАВІНСКАГА

РАНІШНЯЕ ПАСЯДЖЭНЬНЕ 22 МАЯ

Апошнімі ў спрэчках па дакладах ЦКК і АКК КП(б)Б на ранішнім пасяджэньні канфэрэнцыі 22-га мая выступілі т. т. **Аляксеева, Каняшэвіч, Тамашэўскі.**

— Абмеркаваньне тае вялікае работы, якую правялі за справаздачны час ЦКК і АКК, гаворыць т. **Тамашэўскі,** праходзіць пры разгорнутай бальшавіцкай самакрытыцы. Таварышы, выступаўшыя ў спрэчках, адзначаючы вялікія дасягненьні ў рабоце Цэнтральнай і акруговай Кантрольных Камісій, у выстарчальнай ступені спыняліся і на недахопах, правільна, па-бальшавіцку аналізуючы іх прычыны.

Тав. Тамашэўскі падкрэсьлівае, што лінія ЦК і ЦКК КП(б)Б поўнасьцю **адпавядае** генэральнай лініі партыі. Мы сёньня са задаваленьнем канстатуем, што ЦК КП(б)Б і ЦКК вялі самую непрымірымую барацьбу за ленінскую лінію нашай партыі. Мы канстатуем, што наша партыйная арганізацыя да XIII зьезду КП(б)Б і XVI зьезду УсеКП(б) падыходзіць бальшавіцкі згуртаванай, дасягнуўшы вялікіх посьпехаў на ўсіх франтох сацыялістычнага будаўніцтва.

Падкрэсьліваючы правільнасьць палітычнай лініі ЦК і ЦКК КП(б)Б, тав. Тамашэўскі гаворыць, што мы павінны яшчэ больш разгарнуць бальшавіцкую **самакрытыку, скарыстаць** зброю бальшавіцкай самакрытыкі для барацьбы за адзінства партарганізацыі, за перамогу сацыялістычнага будаўніцтва.

Тав. **Канашэвіч** у сваім выступленьні гаварыў аб рабоце гандлёвага і загатоўчага апарату. У прыватнасьці, ён гаварыў аб тым, што адпаведныя органы (Белсельтрэст і інш.) пяўважліва адносяцца да забесьпячэньня калгасаў і саўгасаў. Далей прамоўца гаварыў аб жывёлагадоўлі. Ён заявіў, што на мясцох невыстарчальна выконваюцца дырэктывы ўраду аб сцыпеньні забою маладняка.

Тав. **Аляксеева** гаварыла, што наша жыльлёвае будаўніцтва не заўсёды адпавядае задачам новага быту. [illegible]

ВЯЧЭРНЯЕ ПАСЯДЖЭНЬНЕ 23 МАЯ

Вячэрняе пасяджэньне канфэрэнцыі 23-га мая было прысьвечана абмеркаваньню дакладу тав. **Славінскага** аб рабоце АК КП(б)Б.

У спрэчках выступілі т. т. **Платун, Хэйфэц, Каплан, Крымаў, Вайцэхоўскі, Якаўлеў, Бэнзк** і інш. Характэрным момантам спрэчак, як і ўсёй работы канфэрэнцыі, зьяўляецца шырокае разгортваньне дзейснай самакрытыкі. Дэлегаты канфэрэнцыі па-бальшавіцку падыходзяць да абмеркаваньня ўсёй работы, праведзенай акруговым камітэтам партыі.

Тав. **Матусэвіч** аналізуе работу цізавых савецкіх зьвеньняў. Пры гэтым прамоўца асабліва зварачае ўвагу на работу сельскіх саветаў. — «Мы мелі факты — сказаў т. Матусэвіч — калі нашы саветы былі засьмечаны варожым элемэнтам. Многія сельсаветы не стаялі на чале калгаспага будаўніцтва. Мы правялі неравыбары ў такіх сельсаветах. Ці ёсьць пералом у рабоце сельскіх саветаў пасьля праведзенных неравыбараў? На жаль, патрэбнага пералому мы яшчэ ня маем. Тлумачыцца гэта тым, што ў большасьці месц папярэдні неравыбараўня была праведзена адпаведная падрыхтоўка». Потым прамоўца перайшоў да пытаньняў работы сярод батрацка - бядняцкіх мас, падкрэсьліўшы палітычную важнасьць гэтай работы.

Тав. **Платун** у сваім выступленьні спыніўся па пытаньнях нацыянальна-культурнага будаўніцтва. Гаворачы аб праяўленьнях беларускага нацыянал-дэмакратызму і вялікадзяржаўнага шавінізму ў нацыянальна - культурным будаўніцтве, прамоўца падкрэсьлівае неабходнасьць яшчэ больш рашучай барацьбы з гэтымі праяўленьнямі.

— Некаторыя таварышы, заявіў тав. Платун, разважаюць, быццам барацьба з нацыянал - дэмакратызмам у асноўным ужо скончана. Тав. Славінскі правільна сказаў, што барацьба з нацыянал - дэмакратызмам яшчэ ня скончана, што мы павінны з яшчэ большай рашучасьцю змагацца з нацыянал - дэмакратызмам.

— Калі нацыянал - дэмакраты, выступаючы на чыстцы ячэйкі НКАсьветы і інш. ячэек, на розных пленумах і г. д., адкрыта выказвалі свае погляды, дык зараз яны выбралі іншыя шляхі сваёй дзейнасьці: зараз яны пачынаюць вясьці з намі барацьбу на навуковым фронце. Канкрэтны прыклад — апошняя дыскусія ў Акадэміі Навук БССР, дзе нацыянал - дэмакраты пад рознымі тэарытычнымі ўгрупаваньнямі праводзілі яўна нацыянал-дэмакратычныя погляды.

— Побач з гэтым мы мелі цэлы рад праяўленьняў вялікадзяржаўнага і яўрэйскага шавінізмаў. Мы зараз маем узмацненьне вялікадзяржаўнага шавінізму, узмацненьне яўрэйскага шавінізму. Гэтымі днямі інспэктар РСІ тав. Нікалаеў, які абсьледваў гомельскія органы асьветы, паведаміў мне аб агідных фактах яўрэйскага шавінізму. Вядучы барацьбу з беларускім нацыянал - дэмакратызмам, як галоўнай небясьпекай, мы павінны яшчэ больш узмоцніць барацьбу з вялікадзяржаўным, яўрэйскім, польскім і інш. шавінізмамі. Далей прамоўца падкрэсьліў необходнасьць узмацненьня беларусізацыі.

Тав. **Вайцэхоўскі** гаварыў аб пытаньнях калгаснага будаўніцтва. Ён заявіў, што на мясцох дапушчаны сур'ёзныя недахопы пры зямляўпарадкаваньні калгасаў, пры забесьпячэньні зямлёй індывідуальных бядняцка - серадняцкіх гаспадарак і г. д.

Тав. **Каплан,** палемізуючы з некаторымі прамоўцамі па асобных пытаньнях работы АК КП(б)Б, спыніўся на рабоце прамысловасьці, па выкананьні прамфінпляну.

Тав. **Крылоў,** падкрэсьліваючы невыстарчальнасьць выпраўленьня перагібаў у радзе месц, завастрыў увагу канфэрэнцыі на задачах узмацненьня работы вясковых парт'ячэек.

РАНІШНЯЕ ПАСЯДЖЭНЬНЕ 24 МАЯ

На ранішнім пасяджэньні 24-га мая прапягваліся спрэчкі па дакладу тав. Славінскага аб рабоце АК КП(б)Б.

Тав. **Шулькін** у сваім выступленьні спыніўся на разгортваньні самакрытыкі. Потым прамоўца адзначыў, што ВСНГБ зварачаў невыстарчальную ўвагу на работу некаторых прадпрыемстваў, што зьяўляецца адпэй з прычын іх нездавальняючай работы. Гаворачы аб нашым друку, тав. Шулькін сказаў, што нашы газэты яшчэ слаба вядуць арганізатарскую работу на прадпрыемствах, яшчэ невыстарчальна кіруюць фабрычна-заводзімі шматтыражкамі і г. д.

Тав. **Гайдук** гаварыла аб рабоце сярод жанчын. Тав. **Розін** у сваёй выступленьні спыніўся на рабоце прафэсыянальных арганізацый. Ён падкрэсьліў, што прафсаюзы яшчэ не перабудавалі па-новаму сваёй работы. Далей выступалі т. т. **Шчацько, Александровіч, Конюхаў** і інш.

„Усё больш насьпявае хвіліна паўстаньня рабоча-сялянскіх і салдацкіх мас"

Адкрыты ліст камуністычнага дэпутата т. ЖАРСКАГА з фашысцкага засьценку*)

ДА РАБОЧЫХ і СЯЛЯН ПОЛЬШЧЫ, ЗАХ. БЕЛАРУСІ І ЗАХ. УКРАІНЫ

Дарагія таварышы!

На волі рабочых і сялянскіх мас я стаў паслом у сойм, каб выкрываць тую палітыку фашысцкага ўраду і яго ўсіх, каб змагацца за інтарэсы рабочых і сялян.

Мая 4-месячная работа выклікала лютую нянавісьць фашызму. Яшчэ ў сойме, калі я напярэдадні аб гэтым з Савецкім Саюзам, якая падтоўваецца Пілсудскім, на мяне сыпаліся ўдары ББ і НПС, а вось зараз сілай адарвалі мяне ад вас і пасадзілі за краты.

Пасольская недатыкальнасьць—недатыкальнасьць для фашыстых і іх лёкаяў аказалася нікчэмнай камэдыяй у адносінах да камуністычнага пасла. Каб акт клясавай помсты прыкрыць бачымасьцю права, вядомая па ўсёй Польшчы сваёй правакацыяй—лёдзінская дэфэнзыва, наводле загаду ўраду, выдумала нікчэмную правакацыю, пібы я быў узяты са зброяй у руках па гарачым учынку, калі я страляў у паліцыйскага.

Рабочыя і сяляне!

Калі падыдзе хвіліна ўзброенага паўстаньня рабоча-сялянскіх і салдацкіх мас супроць фашысцкай дыктатуры, ні адзін камуністы не захістаецца, —не ў адзіночку, але разам з масамі ўзяць зброю ў рукі і стаць на чале змагароў.

Гэта хвіліна ўсё больш насьпявае, яе вестунамі зьяўляюцца выпадкі самаабароны мас супроць вінтовак, шабляў і кулі паліцэйскіх банд, якія здараюцца ўсё больш часта. Таксама на маім мітынгу, 29-га красавіка, на ўдары і стрэлы паліцыі беспрацоўныя адказалі дажджом каменьняў. Але паглядзіце хлусьнёй зьяўляецца тое, што, як быццам-бы я быў узяты ў часе страляньня з рэвальвэра. Гэтая хлусьня патрэбна ўраду, каб прыкрыць сапраўдную прычыну арышта—жаданьне тэрарызаваць масы, помсту над тымі, якія адважна і адкрыта ідуць на чале мас, адважна і адкрыта паказваюць массам адзіны выхад з крызісу, галечы, беспрацоўя, падатковага ўціску сялянскіх мас, тэрору і падрыхтоўкі вайны супроць СССР—адзіны выхад, якім зьяўляецца зьяўжэньне фашысцкага ўраду і стварэньне Польскай Савецкай Рэспублікі.

Рабочыя і сяляне! Гэта ваш выхад. Ня дайце збіць вас з вашага шляху, ня дайце сябе тэрарызаваць.

Рабочыя і сяляне! Жывым пацьвярджэньнем службы ў фашызму ППС і іншых фашысцкіх партый зьяўляецца згода на мой арышт, якая была выказана маршалкам Дашынскім. Гэта згода зьяўляецца фармальнай пячаткай на гвалт, які быў зроблены фашысцкім урадам над паслом-камуністым.

Няхай гэта згода адкрые вочы ўсім рабочым з ППС і тым бедняком і серадняком з «Вызваленьня», «Сялянскай партыі», якія яшчэ маюць ілюзіі аб тым, што іх правадыры змагаюцца з фашызмам. Іх—гэтых паноў—«апазыцыя» гэта толькі фраза і камэдыя, якая прыкрывае спрэчкі аб тым, як лепш душыць рэвалюцыйны рух, камэдыя, якая служыць для ашуканьня мас, якія ўсё рэвалюцыянізуюцца.

Рабочыя, сяляне і салдаты! Пазбаўленьне мяне недатыкальнасьці, тое, што мяне кінулі ў турму і трымаюць мяне ў ёй па ўмовах крымінальнага зьняволенага, хай будзе для вас заклікам да далейшай упартай барацьбы за зьвяржэньне фашысцкага ўраду, да барацьбы супроць вайны з Савецкім Саюзам, за памешчыцкую зямлю бяз выкупу за самавызначэньне прыгнечаных народаў аж да адлучэньня, за вызваленьне ўсіх палітычных зьняволеных, да барацьбы ў абарону камуністычнай фракцыі сойму, якая ідзе на чале мас і супроць якой урад рыхтуе яшчэ новыя замахі.

П. ЖАРСКІ.
Пасол у сэйм.
Лодзь турма пры вул. Койэрніка.

*) т. Жарскага падаецца з нязначэньнямі.

ЗАБАСТОЎКА Ў ГАРОДНІ

ВІЛЬНЯ, 24. Учора пачался забастоўка ў гутах Горадні. Рабочыя высоўваюць патрабаваньне павышэньня зарплаты на 11 проц. і інш. Настрой рабочых баявы.

ДЭМАНСТРАЦЫІ БЕСПРАЦОЎНЫХ

ВАРШАВА, 24. У цэлым радзе гарадоў адбыліся дэманстрацыі беспрацоўных. У Сасноўцах учора адбылася шмат тысячная дэманстрацыя беспрацоўных. У часе дэманстрацыі былі чутны воклічы камуністычных лёзунгаў.

25-ГАДЗІННЫ РАБОЧЫ ДЗЕНЬ

ВАРШАВА, 24. Падобны рабочы дзень уведзены на чыгуначнай станцыі Варшава—Віленская. Чыгуначнікі, якія абслугоўваюць цягнікі, павінны будуць распачаць працу ад 4 гадз. раніцы і канчаць яе а 5 гадз. раніцы наступнага дня.

Гэтымі нячуванымі мерамі польская буржуазія думае паслабіць той востры крызіс, які перажывае зараз фашысцкая Польшча. Рабочыя масы Польшчы не дапусьцяць увядзеньня падобных мер.

УПАДАК ВЫТВОРЧАСЬЦІ, ЯКОГА ЯШЧЭ НЯ БЫЛО

Пад такім загалоўкам зьмешчана гэтымі днямі ў «Газэце Варшавскей» наступная заметка:

«Застой і крызіс у тэкстыльнай прамысловасьці, якая мела ўстаноўку, галоўным чынам, на ўнутраны рынак, зьяўляецца больш востры, чым калі-б там ні было. У бавоўняных фабрыках працуюць зараз толькі 22 проц. верацён, у параўнаньні з 1914 годам, у той час, калі ў 1923 годзе працавалі 52 проц. Таксама стаіць справа і на іншых паказальніках тэкстыльнай прамысловасьці. Далейшы такі застой награжае проста катастрофай нават на больш буйных прадпрыемствах».

Гэтая заметка зьяўляецца характэрнай для таго крызісу, які зараз перажывае Польшча.

КАЙДАНЫ ЗА ПЯЯНЬНЕ УКРАІНСКАГА ГІМНУ

ВАРШАВА, 19. З Львова паведамляюць, што ў Роўне на канцэрце ў памяць украінскага паэты Шэўчэнкі прысутныя пялі украінскі гімн. За гэта 192 чал. былі арыштаваны і ў кайданох адведзены ў турму. Наводле распараджэньня старасты, які прысутнічаў на канцэрце, некалькі арыштаваных былі зьбіты.

КРЫВАВАЯ РАСПРАВА ПОЛЬСКІХ ЖАНДАРАЎ

КОЎНА, 23. У сяле Дзьмітраўка (Віленшчына), разьмешчаным каля польска-літоўскай дэмаркацыйнай лініі польскія жандары з пагранічнай аховы без усялякай прычыны крывава расправіліся над групай літоўскай моладзі, якая сабралася на вечарынку. Вестка аб гэтай расправе выклікала тут вялізарнае абурэньне. Літоўскі міністар замежных спраў зьвярнуўся да генэральнага сакратара Лігі Нацый Друмонда з тэлеграмай, у якой просіць зрабіць расьследваньне.

Афіцыёз «Лятувос Айдас» заяўляе, што «жорсткасьці палякаў ня маё межаў, што літоўцы акупаваных абласьцей мараць аб прыходзе літоўцаў, або, хоць-б маскалёў». «Раней ці пазней—піша газэта — наступіць час, калі літоўцы вызваляць літоўцаў з-пад польскага ўціску.

Варшава магла-б сябе рэабілітаваць строгім расьсьледваньнем і пакараньнем вінаватых. Але ўжо ёсьць весткі, што допыт вядзецца ў правакацыйным духу.

У сувязі з гэтым у Коўне адбылася дэманстрацыя пратэсту, якая сабрала шмат удзельнікаў, пераважна моладзі. Дэманстранты разьбілі шыбы ў памяшканьні ўправы мясцовай польскай абшчыны і польскай студэнцкай карпарацыі.

БССР засеяла 1.186.000 га

На 20 мая плян выкананы на 50,9%

Тэмп сяўбы ільну ўсё яшчэ нездавальняючы

Рапартуем XIII зьезду КП(б)Б

С-г. арцель імя XII зьезду пашырыла пасеўную плошчу на 30 проц.

Сельска-гаспадарчая арцель імя XII зьезду КП(б)Б (Талачынскі раён, Аршанскай акругі) рапартуе XIII-му зьезду камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі:

Пад правільным кіраўніцтвам камуністычнай партыі наша арцель, якая арганізавалася ў выніку аб'яднаньня двух т-ваў па супольнай апрацоўцы зямлі за адзін год свайго існаваньня дабілася вялізарных вынікаў.

Пасеўная плошча з 492 гэкт. павялічылася да 1500 гэктараў.

Да арцелі далучыліся два маламоцныя калгасы «Набат» і «Шлях Леніна». У ле склад уступіла таксама частка мясцовых батракоў, беднякоў і серадняко-індывідуальнікаў. Раней у арцелі налічвалася ўсяго 45 сем'яў, а цяпер—256. Колькасьць абагуленай рабочай і тавара-прадукцыйнай жывёлы з 124 узрасла да 601 галавы.

Арцель набыла трактар і іншыя сельска-гаспадарчыя машыны. Яна поўнасьцю забясьпечана працоўнай і цягавай сілай

Веснавую сяўбу мы правялі па-бальшавіцку, цесна згуртаваўшы вакол сябе батрацка-бядняцка-серадняцкі актыў. Арцель перамагла ўсе цяжкасьці ва ўмовах жорсткай клясавай барацьбы, якая адбываецца вакол яе. **Плошча яравога кліну пашырана больш чым на 30 проц. Сяўба ў полі фактычна скончана.** *Засталося засеяць кораньплоды і гародніну.*

Мы спадзяемся сабраць ураджаю: жыта каля 18.750 пудоў, аўса—25500 пудоў, ячменю—3850 пудоў, пшаніцы—2350 пудоў, бульбы—178400 пудоў, кораньплодаў—140000 пудоў і г. д. Усяго ад паляводзтва і гародніцтва мяркуецца атрымаць каля 400.000 рублёў валавога прыбытку, што складзе больш чым па 1.500 р. на кожны двор, які ўваходзіць у арцель

Наша арцель падрыхтавана ўжо да рэалізацыі ўраджаю

Набыты патрэбныя ўборачныя машыны, у дастатковай колькасьці ёсьць рабочая і цягавая сіла. Калгаснікі пастанавілі правесьці ўборку ўраджаю ва ўдарным парадку, шырока разгорнуўшы сацыялістычнае спаборніцтва.

Мы запэўнлем, што і ў далейшым арцель пад кіраўніцтвам партыі будзе ісьці па ленінскім шляху, практычна ажыцьцяўляючы яго вытворча-каапэрацыйны плян.

Няхай жыве КП(б)Б і яго вышэйшы орган—XIII зьезд!

Няхай жыве ЦК—верны кіраўнік сталёвых ленінскіх радоў!

Жадаем зьезду плённай працы ў вырашэньні тых пытаньняў, якія перад ім стаяць.

Агульны сход сельска-гаспадарчай арцелі імя XII зьезду КП(б)Б

Чаму заданьне Саюзнага Наркамзему зьменшана ў 2 разы?

Саюзным Наркамземам дадзена заданьне БССР сёлета засіласаваць 2 млн. тон корму. Экапамічная нарада і калегія НКЗ канчаткова рашылі гэты плян зьменшыць у два разы і засіласаваць толькі 1 млн. тон: на лініі калгасаў — 450 тыс. тон, індывідуальнага сэктару — 400.000 тон, Белсельтрэсту — 125.000 тон і навукова - даследчых арганізацый — 10 тыс. тон. Плян сіласаваньня разьмеркаваны па асобных акругах. Будаўніцтва сіласных установак і сіласных вежаў даручана Белсельбуду.

Наркамземам завезена ў БССР і разьмеркавана па акругах 405 тон кукурузы і 33 тоны сланечніку. Гэтым пасеньнем павінна было быць засеяна 6 000 гэкт. Даныя аб сяўбе сіласавых культур на 15 мая сьведчаць, што да засеву амаль што ня прыступлена. У Гомельскай акрузе замест вызначаных 600 гэкт. калгасамі засеяна толькі 5 гэкт., а індывідуальнымі гаспадаркамі 30 гэкт. У Магілёўскай акрузе замест 2.000 гэкт. засеяна толькі 8 гэкт.; у Аршанскай акрузе замест 600 гэкт. сіласнымі культурамі засеяны толькі адзін гэкт.; у Полацкай акрузе замест 400 гэкт. 2 гэкт. Такі-ж малюнак і на іншых акругах.

Белсельтрэст, Белпаляводсаюз і Белмалжывсаюз ніякай падрыхтоўчай работы па арганізацыі сіласных установак да гэтага часу не праводзяць. Белмалжывсаюз яшчэ ня ведае нават у якіх калгасах іх трэба будаваць.

Паводле пастановы Саўнаркому, на тэрыторыі БССР па лініі калгасаў павінен быць арганізаваны рад буйных спэцыялізаваных высока - таварных малочных гаспадарак з колькасьцю кароў ня менш 40.000. Але нават у гэтых гаспадарках не распрацаваны плян арганізацыі сіласных установак.

Калгасы і саўгасы БССР павінны сёлета пабудаваць да 225 сіласных вежаў. Дзе іх будаваць — невядома. Ніякай падрыхтоўкі да будаўніцтва і загатоўкі патрэбных будаўнічых матар'ялаў не вядзецца.

Усе арганізацыі нічога ня робяць у галіне падрыхтоўкі патрэбных кадраў.

Растлумачальная работа сярод калгаснікаў і індывідуальнікаў аб значэньні сіласаваньня зусім не вядзецца.

Такія тэмпы работы пагражаюць зрывам усіх мерапрыемстваў па сіласаваньні. Трэба прыняць рашучыя меры, каб зрупіць гэту важнейшую справу ўперад. Вызначаны плян сіласаваньня павінен быць поўнасьцю выкананы.

Канфэрэнцыя Бэрлінскай арганізацыі кампартыі

БЭРЛІН, 24. Сёньня ў пралетарскім раёне Бэрліна ў Вэдынгу адкрываецца канфэрэнцыя Бэрлін - Брандэбургскай арганізацыі нямецкай кампартыі. Апублікаваная справаздача аб рабоце арганізацыі выяўляе буйныя посьпехі, якія былі ёю дасягнуты за справаздачны пэрыяд. Вось некаторыя паказальнікі. На муніцыпальных выбарах у Бэрліне у лістападзе 1929 году камуністычная партыя атрымала **565.000 галасоў, 24 проц.** усяго ліку паданых галасоў. За апошні год бэрлінская арганізацыя стварыла 30 новых заводзкіх ячэек і на 40 заводах вырас актыў рэвалюцыйнай прафпазыцыі. У часе кампаніі на перавыбарах заўкомаў у гэтым годзе на **200** заводах былі выстаўлены чырвоныя сьпісы, у той час, як у мінулым годзе іх было толькі **30.** У Бэрлінскай акрузе апазыцыя арганізавала ў гэтым годзе рад частковых забастовак у розных галінах вытворчасьці.

У той-жа час справаздача па-бальшавіцку выяўляе слабыя бакі арганізацыі, у прыватнасьці, у галіне усё яшчэ нездавальняючай настаноўкі арганізацыйнай работы. У лютым гэтага году бэрлінская арганізацыя налічвала **21.000** камуністых. Гэта азначае ў параўнаньні з мінулым годам рост усяго **на 700 чал.,** пры значнай цякучасьці складу. У 6 падраёнах Бэрлінскай арганізацыі ў заводзкіх ячэйках ёсьць усяго 4.860 чал.

Праяўленьні апартуністычнага ўхілу і левага сэктанцтва маюць сваім вынікам тое, што пры агульных значных посьпехах рэвалюцыйнай апазыцыі, кампаніі на перавыбарах заўкомаў, на некаторых буйных заводах рэвалюцыйная апазыцыя ўсё-ж нацярпела частковыя няўдачы.

РАБОЧЫЯ ПАКІДАЮЦЬ САЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТЫЮ

БЭРЛІН, 23. У апошні час рэзка ўзмоцніўся разброд у радох самой сацыял-дэмакратычнай партыі. Гэтымі днямі ў Шарлётэнбургу (раён Бэрліна) адбыўся скліканы сацыял-дэмакратамі сход беспрацоўных. У спрэчках выступіў рад сацыял-дэмакратычных рабочых з надзвычай рэзкай крытыкай палітыкі партыі. «Як можам мы — заявіў рабочы Гецэ — заваяваць масы пры цяперашняй палітыцы партыі. Супроць камуністых трудна выступаць... Мы паогул больш не вялем эканамічнай барацьбы. Пры кожным канфлікце адступаем на карысьць прадпрыемцаў. На жаль, трэба сказаць, што мы зьяўляемся партыяй, якая абуржуазілася». Другі рабочы заявіў, што няправільная палітыка партыі выразьней за ўсё праяўляецца ў пытаньні аб моладзі. «У той час, як камуністыя моцна растуць за лік моладзі, у нас справа з моладзьдзю стаіць вельмі дрэнна».

4 КАМУНІСТЫЧНЫЯ МАНДАТЫ, НІ АДНАГО САЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТА

БЭРЛІН, 23. На муніцыпальных выбарах у горадзе Нідэрэнштэйн (Верхні Рэйн) камуністыя атрымалі 4 мандаты, сацыял - дэмакраты ні аднаго мандату, партыя цэнтру — 4, хрысьціянска - сацыяльная партыя — 2 і буржуазна-аб'яднаны блёк — 1 мандат.

БЯЗУПЫННА РАСЬЦЕ ЎПЛЫЎ КАМУНІСТЫХ

ПРАГА, 24. Уплыў чырвоных рэвалюцыйных прафсаюзаў у Чэхаславакіі, якімі кіруюць камуністыя, няўхільна ўзрастае. На шкляной фабрыцы «Інвальд», у Подзебрады, чырвоны саюз шкляных заводаў атрымаў ТРЫ МАНДАТЫ, у той час, як рэфармісцкі прафсаюз атрымаў толькі ДВА МАНДАТЫ, А ФАШЫСТЫЯ — АДЗІН. На мэталюргічных заводах у Крапуў-Двуры ЧЫРВОНЫ САЮЗ МЭТАЛІСТЫХ атрымаў на перавыбарах 858 галасоў і 7 мандатаў, сацыял - фашысцкі прафсаюз і нацыяналістычны прафсаюз атрымалі разам 734 галасы і 5 мандатаў.

Апэрацыйная зводка

Паводле даных НКЗ, на 20-га мая ў БССР засеяна 1.186.094 гэкт., што складае 50,9 проц. агульнага пасеўнага пляну, супроць 40,8 проц. на 15 мая. Калгасамі засеяна 238.923 гэкт. — 56,5 проц., індывідуальным сэктарам — 947.171 гэкт. — 49,6 проц.

Па асобных культурах плян выкананы наступным чынам: па збожжавых культурах калгасамі — 53,6 проц., індывідуальным сэктарам — 50,4 проц.; па тэхнічных культурах калгасамі — 24,1 проц., індывідуальным сэктарам — 29,4 проц.; па бульбе калгасамі — 48,7 проц. і індывідуальным сэктарам — 63,4 проц.

У сярэднім па абодвых сэктарох плян выкананы: па збожжавых культурах на 52,3 проц., па тэхнічных культурах — 28,6 проц. і па бульбе—60,8 проц.

Па асобных акругах малюнак такі. У Аршанскай акрузе плян выкананы ў калгасах на 46,4 проц., у індывідуальным сэктары — 43,7 проц., у сярэднім па абодвых сэктарах — 44,1 проц. У Полацкай акрузе: у калгасах —53,6 проц., у індывідуальным сэктары — 37,8 проц., у сярэднім — 41,1 проц. У Віцебскай акрузе: у калгасах — 41,5 проц., у індывідуальным сэктары—29,5%, у сярэднім —31,2 проц. У Мазырскай акрузе: у калгасах — 70,1 проц., у індывідуальным сэктары — 63 проц., у сярэднім —64,5 проц. У Бабруйскай акрузе: у калгасах — 61,8 проц., у індывідуальным сэктары — 53,9, у сярэднім 55,2 проц. У Гомельскай акрузе: у калгасах — 65,5 проц., у індывідуальным сэктары — 60,5, у сярэднім —61,6 проц. У Менскай акрузе: у калгасах — 51,6 проц., у індывідуальным сэктары — 51,5 проц., у сярэднім — 51,9 проц. У Магілёўскай акрузе: у калгасах — 58,6 проц., індывідуальным сэктары — 54,5 проц., у сярэднім — 55,2 проц.

На апошнім месцы, такім чынам, якая выкапала ў Віцебская акруга толькі 31,2 проц. пляну засеву тэхнічных культур.

У тэмпе сяўбы ўсё яшчэ адстаюць і бульбы калгаснага сэктару. У ад індывідуальнага сэктару па тэхнічных культурах індывідуальным сэктарам выкананы на 24,1 проц., а калгасамі — на 18,7 проц.; па бульбе дывідуальным сэктарам — 54,7 проц., а калгасамі — 37,3 проц. У Мазырскай акрузе плян засеву бульбы індывідуальнымі гаспадаркамі выкананы на 74,4 проц., а калгасамі — 56,5 проц.

У Менскай акрузе па тэхнічных культурах індывідуальным сэктарам плян выкананы на 29,7 проц., а калгасамі — 13,1 проц.; па бульбе індывідуальным сэктарам — 55 проц., а калгасамі — 47,3 проц.

Такі-ж малюнак і па інш. акругах.

ЗРУХУ НЯМА

Зводка НКЗ аб ходзе сяўбы тэхнічных культур за апошнюю пяцідзёўку сьведчыць, што ў асноўных ільнаводных раёнах Беларусі зруху няма. Тэмп сяўбы тэхнічных культур пастарому застаецца зусім нездавальняючым. На 20-га мая Полацкая акруга выканала толькі 5.1 проц. пляну, Віцебская — 9,2 проц. і Аршанская—23,2 пляну.

Кепска праходзіць сяўба, як у калгасах, так і ў індывідуальным сэктары. У Полацкай акрузе калгасамі засеяна 410 гэкт.—7 проц. пляну, індывідуальным сэктарам 1.145 гэкт.—5,1 проц.; у Віцебскай акрузе калгасамі—11,7 проц., індывідуальным сэктарам—8,8 проц.; у Аршанскай акрузе —калгасамі—18,6 проц., індывідуальным сэктарам—24,1 проц.

Нездавальняючы ход сяўбы тлумачыцца галоўным чынам, тым, што і... готы пасеўшчыкам тэхнічных культ... яшчэ не даведзены да шырокіх сялянскіх мас.

Зараз-жа трэба мабілізаваць увагу ўсяе нашае грамадзкасьці і савецкага апарату на мясцох паўкола пытаньня выкананьня пляну засеву тэхнічных культур. На мясцох павінна быць ра... горнута шырокая растлумачальная р... бота аб значэньні і важнасьці тэхнічных культур і аб наданых ільготах пасеўшчыкам. Не павінна быць ні аднаго селяніна, які-б ня ведаў аб ільготах, якія ён атрымлівае пры пасеве тэхнічных культур.

Патрэбны рашучыя і хуткія меры. Плян засеву тэхнічных культур павінен быць поўнасьцю і своячасова выкананы.

Нам перадаюць з Масквы

(Па тэлефону ад нашага карэспандэнта)

ОРДЭН ЛЕНІНА—«КОМСОМОЛЬСКОЙ ПРАВДЕ»

Учора ў Мюзік-Холе адбыўся сход актыву маскоўскага камсамолу, прысьвечаны 5-гадоваму юбілею **«Комсомольской Правды».**

З прывітаньнем ад ЦК партыі выступіў тав. Стэцкі. У сваёй прамове ён адзначыў заслугі «Комсомольской Правды» у барацьбе за бальшавізм. Гаворачы аб чарговых задачах газэты, тав. Стэцкі адзначае неабходнасьць тэарытычнай вучобы і барацьбы за чыстату ленінскай лініі.

Зьяўленьне тав. М. І. Калініна было спаткана бурнымі воплескамі.

Прамова тав. Калініна была кароткай:

— Хоць я, сказаў ён, і ніяк за лет... шае больш часу, чым хваліць, а... павінен сказаць, што «Комсомольская Правда» добрая газета і за 5 год. я быццам не сапраўдзіўся. ЦВК узнагароджае ордэнам Леніна.

У заключэньні рэдактар «Комсомольской Правды» т. Троцкі зрабіў невялікі даклад аб работе «Комсомольской Правды» за год.

Сход паслаў прытаньне «Комсомольской Правды» і тав. Сталіну.

АДЗІНЫ ФІНАНСАВЫ ПЛЯН

МАСКВА. У сувязі з вялізарным размахам сацбудаўніцтва і набываючым усё большае значэньне плянаваньнем фінансавай гаспадаркі краю, ЦВК і СНК СССР пастанавілі, прыступіць, пачынаючы з 1930-31 году, да складаньня адзінага фінансавага пляну Саюзу ССР, як зводнага пляну ўсіх фінансавых сродкаў аграмаджанага сэктару сельскай гаспадаркі, накіроўваемых па ўкладаньні ў асобныя галіны народнае гаспадаркі і на затраты па сацыяльна - культурным будаўніцтве, абароне і кіраўніцтве Саюзу ССР (ТАСС).

ПАДРЫХТОЎКА КАДРАЎ У НАЦРЭСПУБЛІКАХ

СНК СССР зьвярнуў увагу Дзяржплану на тое, што ў меркаваньнях плянаваньня разрэз. У канчатковым пляне, які павінен быць паданы да 1 жніўня дзяржплянам запрапанавана вылучыць пытаньне аб падрыхтоўцы кадраў у нацыянальных рэспубліках.

СКАРАЦІМ СП... КА...

МАСКВА. Нам... му СССР т. Шмі... саўнаркому, вы... катэгарычна пра... ад калгасаў ніяк... акрамя тае, яка... наводле пастаноў...

ІЛЬНАЦЕРАБІЛЬН... БЕЗ... ДНЫ.

Калгассэкцыя ... для Беларусі 10 ... шыць, з іх 2 са ... там.

АТЭСТАЦЫЙНА...

Прэзыдыума ... атэстацыйная ка... ня **асабліва адзн... емствах і асоб да...** шынёю камісіі ...

Пяцігодка па мастацтве

Дзяржплян СССР стварыў спэцыяльную групу па плянаваньні мастацтва ў пяцігадовым пляне. Акрамя таго, на пачатках добраахвотнасьці, пры Дзяржпляне ствараецца бюро па пытаньнях тэатру, мастацкай самадзейнасьці ў горадзе і вёсцы, цырку-эстрады, кіно і г. д. Працуе таксама некалькі брыгад камсамольцаў па мастацтве і бытавой прамысловасьці, па кіно і кадрах.

10-га чэрвеня склікаецца першая ўсесаюзная нарада па плянаваньні мастацтва. Да 15-га ... усіх саюзных рэ... сьць прапрацаваць ... турныя пляны ... траваньня ... у іх ... Усе гэтыя ... вую пяці... году ... будуць ...

15-та жніўня ... піць па разным ...

1.000 Б

НА ШЛЯХОХ ДА XIII ЗЬЕЗДУ КП(б)Б

ртоўваючы свае рады наўкола ленінскага ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б, партыйныя канфэрэнцыі праходзяць пад знакам непрымірымай барацьбы з правым апартунізмам—галоўнай небясьпекай і з „левымі“ загібістымі—саюзьнікамі правых

З ТРЫБУНЫ КАНФЭРЭНЦЫІ

(Ад нашага спэцыяльнага карэспандэнта)

агілеўская канфэрэнцыя заслухала справаздачны даклад акруговага гэту пэрыяду. Дакладчык тав. ушэвіч спыніўся на асноўных ньнях работы АК КП(б)Б і акру- й парт'арганізацыі. Тав. **Чарнушэ-** падкрэсьліў, што ідэалёгічнае овішча партыйнай арганізацыі ў ўным здароўе.

агілеўская партарганізацыя згур- па і здольна правадзіць лінію пар- Партыйная арганізацыя вяла не- прымірымую барацьбу з правым апар- тунізмам — галоўнай небясьпекай, з лымі загібамі, з рэшткамі контр- люцыйнага трацкізму. Арганізацыя прыйняла да сваёй VI акруговай эрэнцыі з вялікімі посьпехамі ў асным будаўніцтве і барацьбе за фіцыяю.

бач з гэтым, дакладчык спыніў- ся на памылках і скрыўленьнях лініі ны, якія мелі месца ў Магілеўскай лізацыі. Тав. Чарнушэвіч заявіў, асобныя райкомы партыі дапусьці грубыя палітычныя памылкі і калі партыйную лінію ў калгасным ніцтве. Дакладчык падкрэсьліў, акруговая партыйная кіраўніцтва ама дапусьціла рад палітычных лак.

ртыйная арганізацыя Магілеў- ны, пад кіраўніцтвам АК, здолела ча ўзяцца за выпраўленьне да- чаных памылак і перагібаў. У льтаце мы маем новы прыцёк якоў і середнякоў у калгасы, шенне калектыўных гаспадарак сыяховы ў асноўным ход весня- сяўбы.

тв. Чарнушэвіч адначасова пад- ркаў, што ў асобных раёнах ёсьць ідкі супраціўленьня дырэктывам ы аб рашучай ліквідацыі перагі- дапушчаных у працэсе калгаспа- руху. Асобныя работнікі ўнарта кадаюць прызнавацьсваіх уласных памылак і выпраўляць дапушча- скажэньні і перагібы. Гэтыя ра- ікі прабуюць апраўдаць свае па- кі. З такімі спробамі трэба рашуча анца. Партыйная арганізацыя ітасна ўдарыць па всіх тых, хто кадае прызнаваць і выпраўляць х памылак.

ераходзячы да пытаньняў прамы- ага будаўніцтва, тав. Чарнушэвіч ў, што праўфіншляг за першы тал выканан пяцігадовага. У е прадпрыемствах маюць месца ыя прарывы ў выкананьні прам- ляну. Акруговы камітэт партыі лізаваў партыйную арганізацыю барацьбу за прамфінплян. Над- агульваючы рэзультаты работы прамысловасьці ў акрузе за першае паўгодзьдзе, мы павінны адзначыць некаторыя зрух наперад. За першае паўгодзьдзе прамфінплян па прадпрыемствах акругі па валавой прадукцыі выкананы на 102,2 проц. Тав. Чарнушэвіч завастрыў увагу канфэрэнцыі на задачах далейшай, яшчэ больш упартай і настойлівай барацьбы за поўную ліквідацыю прарываў і перавыкананьне прамфінпляну. У прыватнасьці, дакладчык заявіў, што партыйная арганізацыя павінна мабілізаваць рабочыя масы на барацьбу за якасныя паказальнікі.

Дырэктыва V акруговай канфэрэнцыі аб узмацненьні росту партарганізацыі за лік рабочых ад варштату ў асноўным выканана. За справаздачны пэрыяд сацыяльны склад арганізацыі значна палепшыўся. За час ад V акруговай канфэрэнцыі партыйная арганізацыя вырасла па 1.382 чал., рабочае ядро ў арганізацыі складае 55,7 проц. У ленінскія дні ў рады арганізацыі ўступіла каля 600 рабочых і работніц ад варштату.

У заключэньні тав. Чарнушэвіч спыніўся на пытаньнях самакрытыкі і ўнутрыпартыйнай дэмакратыі. Дакладчык заявіў, што ў арганізацыі былі факты заціску самакрытыкі, на якія акруговы камітэт рэагаваў (фабрыка **«Спартак»**). Канчаючы свой даклад, тав. Чарнушэвіч выказаў цьвёрдую ўпэўненасьць, што Магілеўская партыйная арганізацыя выкапае паставленыя перад ёю задачы.

***

Абмеркаваньне дакладу акруговага камітэту партыі прайшло пад знакам высокай палітычнай актыўнасьці. Звыш 100 дэлегатаў канфэрэнцыі записаліся для ўдзелу ў спрэчках. Выступаючыя таварышы ўзялі пад агонь жорсткай самакрытыкі памылкі ў калгасным будаўніцтве, дапушчаныя як акруговым партыйным кіраўніцтвам, так і райкомамі КП(б)Б.

З боку асобных дэлегатаў былі імкнепьні апраўдаць свае ўласныя памылкі, зваліўшы віну за дапушчаныя перагібы і скажэньні ў асобных раёнах па Цэнтральны Камітэт нашай партыі. Канфэрэнцыя дала бальшавіцкі адпор гэтым спробам атакаваць палітычную лінію ЦК КП(б)Б.

Дэлегаты ў сваіх выступленьнях ухвалялі лінію акруговага камітэту партыі. Яны закранулі ўсе пытаньні работы АК і акруговай партарганізацыі.

Тав. **Малаеў** адкрыта, перад партыйнай канфэрэнцыяй, прызнаў свае памылкі, дапушчаныя ім у **Чэрыкаўскай** партарганізацыі. Тав. **Стулаў** прызнаў і рашуча асудзіў памылкі і скрыўленьні, дапушчаныя ім у **Шклоўскім** раёне. Прамоўца заявіў, што зараз Шклоўская раённая партыйная арганізацыя становіцца на шлях безагаворачнага прызнаньня і выпраўленьня сваіх памылак у калгасным будаўніцтве.

Тав **Канавалаў** зварачае ўвагу канфэрэнцыі на работу саўгасаў. Некаторыя саўгасы працуюць дрэнна. Яны не падрыхтаваліся да сяўбы, не арганізавалі сваёй працы і не паказваюць прыкладу ў сваёй гаспадарцы. Тав. Канавалаў падкрэсьліў, што акруговы камітэт партыі павінен аддаць сур'ёзную ўвагу рабоце нашых саўгасаў.

Тав. **Карпаў** заявіў, што **Чавуская** партыйная арганізацыя рашуча выпраўляе перагібы і памылкі, меўшыя месца ў раёне ў практыцы калгаснага будаўніцтва.

Дэлегаты канфэрэнцыі ў сваіх выступленьнях падкрэсьлівалі невыстарчальнасьць работы сярод батрацка-бядняцкіх мас. Аб гэтым гаварылі т. т. **Сербаў, Карпаў, Шпэк і Янава**. Т. т. **Шэпэль, Эйдзіна і Ляшчынскі** гаварылі аб кадрах для калгаснага будаўніцтва.

Тав. **Шапавалаў** спыніўся на гаспадарчых пытаньнях работы калгасаў і саўгасаў. Ён заявіў, што ў акрузе ў радзе выпадкаў трактары і с.-г. машыны выкарыстоўваюцца нерацыянальна. У выніку часамі апрацоўка аднаго гэктара зямлі трактарам абыходзіцца даражэй, чым апрацоўка коннай сілай.

Тав. **Мэйстар спыніўся на рабоце** транспарту. Прамоўца адзначае, што акруговы камітэт партыі не зварачаў на гэта пытаньне выстарчальнай увагі. Між тым, па транспарце ёсьць буйныя прарывы.

Тав. **Самахвалаў** заявіў, што АК КП(б)Б невыстарчальна садзейнічаў разгортваньню самакрытыкі. Тав. Самахвалаў падкрэсьліў, што **«Зьвязда»** правільна і своячасова сыгналізавала аб прарывах у Магілеўскай партарганізацыі.

Тав. **Казлоў** і інш. гаварылі, што многія партыйныя арганізацыі слаба кіруюць камсамолам

Канфэрэнцыю віталі шматлікія дэлегацыі ад заводаў і фабрык, калгасаў і саўгасаў.

І. РУБІН.

Магілеў.

Аб росьце партыі і рэгуляваньні сац. складу КП(б)Б

Рэзалюцыя бюро ЦК КП(б)Б

(ад 16-V—1930 г.)

Заслухаўшы паведамленьне аргінструктарскага аддзелу ЦК аб росьце партыі за першы квартал 1930 г. і аб рэгуляваньні сац. складу КП(б)Б, Бюро ЦК канстатуе ўзмацненьне росту партыі ў гэтым пэрыядзе за лік выдворчых рабочых (ад 1 студзеня па 1 красавіка КП(б)Б вырасла на 5.875 чал., з іх 4.951 рабочых ад варштату), дзякуючы чаму ўзьнялася ўдзельная вага выдворчых рабочых і батракоў у складзе КП(б)Б (ад 39,4 проц. на 1 студзеня 1929 г. да 46,1 проц. на 1 красавіка 1930 г.). Побач з гэтым першы квартал даў таксама некаторае ўзмацненьне росту за лік батракоў і с.-г. рабочых (793 чал. за квартал).

Масавы прыцёк у партыю ў ленінскія дні, які ідзе ў асноўным за лік перадавых і прыкладных на выдворчасьці рабочых і ўзмацненьне росту ў вёсцы за лік с.-г. рабочых і батракоў, сьцьвярджае ацэнку Бюро ЦК аб высокім палітычным уздыме сярод рабочых і асноўных мас вёскі, яшчэ большым узмацненьні давер'я да партыі і няўхільнай волі пралетарскіх мас актыўна прымаць удзел у правядзеньні генэральнай лініі партыі.

Выкананьне пастановы XII зьезду КП(б)Б аб давядзеньні да канца 1930 г. процанту рабочых ад варштату і рабочых у складзе КП(б)Б да 50 проц. і наступнай пастановы Бюро ЦК аб выкананьні гэтай дырэктывы ў найбольш хуткі тэрмін (да XIII зьезду КП(б)Б) патрабуе ад усіх партарганізацый неаслабнай увагі да пытаньня сыстэматычнага ўцягненьня перадавых, прыкладных і найбольш актыўных с.-г. рабочых і батракоў.

Побач з гэтым, стаячая перад партыяй задача па ўзмацненьні вясковай партыйнай работы, па ўзмацненьні партыйнага ўплыву на бядняцка - серадняцкія масы сялянства, па ўзмацненьні партыйнага кіраўніцтва калгасным будаўніцтвам патрабуе значнага ўзмацненьня росту партыі ў вёсцы за лік с.-г. рабочых, батракоў і перадавых сялян-беднякоў, у першую чаргу калгасьнікаў, а таксама найбольш актыўных і адданых калгаснаму будаўніцтву сераднякоў-калгасьнікаў.

Бюро ЦК прызнае недапушчальным скарачэньне парт'ядра ў камсамоле (з 23,4 проц. на 1 студзеня 1929 г. да 15,4 проц. на 1 красавіка 1930 г.), што сьведчыць аб зусім недастатковай увазе партыйных і камсамольскіх арганізацый да пытаньня ўцягненьня ў партыю камсамольцаў рабочых, батракоў і бедняко-ў-калгасьнікаў і даручае партарганізацыям дабіцца рашучага пералому ў гэтым пытаньні.

Уцягненьне ў партыю работніц, а асабліва батрачак і бяднячак-калгасьніц, усё яшчэ значна адстае ад агульнага росту і сьведчыць аб слабасьці масава-палітычнай работы сярод работніц, а ў першую чаргу батрачак і калгасьніц (за 1929 г. прынята 16,2 проц. жанчын да агульнага прыёму, а за 1 квартал 1930 г. — 13,7 проц.). Бюро ЦК прапануе ўсім АК і РК і парт'ячэйкам завастрыць увагу ўсёй партарганізацыі на важнейшай задачы ўзмацненьня масавай палітычнай работы сярод работніц, батрачак і калгасьніц, дабіўшыся значнага ўзмацненьня росту партыі за ліч апошніх.

Даручыць культпропу ў 2-хтыднёвы тэрмін праверыць ахоп новага партыйнага папаўненьня сеткаю партасьветы і даць мясцом паказаньні аб поўным ахопе новага прыцёку партыйна-выхаваўчай работаю.

Улічваючы вялікую колькасьць неразгледжаных яшчэ заяў (капя 4.000), даручыць АК, РК прыняць меры да больш шпаркага разгляду заяў аб уступленьні ў партыю.

На Бабруйскай акрпартканфэрэнцыі

Бальшавіцкі адпор антыпартыйным вылазкам

БАБРУЙСК, 24. (Па тэлефону). Акруговая партыйная канфэрэнцыя заслухала даклад акругкому партыі, зроблены сакратаром АК тав. **АСТАПЕНКАМ**. Тав. Астапенка ўсебакова ахарактарызаваў работу акруговай партыйнай арганізацыі. Гаворачы аб калгасным будаўніцтве, дакладчык падкрэсьліў, што як АК, так і многія райкомы партыі дапусьцілі рад палітычных памылак у практыцы калгаснага руху. Тав Астапенка падкрэсьліў, што акруговы камітэт партыі прызнаў і асудзіў свае памылкі і рашуча выпраўляе іх. У заключэньне тав. Астапенка спыніўся на чарговых задачах, якія стаяць перад партыйнай арганізацыяй.

Паўтара дні ішлі спрэчкі па дакладу акруговага камітэту партыі. Спрэчкі ў асноўным насілі дзелавы характар. Таварышы адзначалі, што акруговы камітэт партыі правёў правільную палітычную лінію. Дэлегаты канфэрэнцыі, гаворачы аб памылках у калгасным будаўніцтве, канстатавалі, што акруговы камітэт партыі своячасова мабілізаваў партыйную арганізацыю на выпраўленьне гэтых памылак.

Нельга не адзначыць, што на канфэрэнцыі два дэлегаты ў сваіх выступленьнях прабавалі апраўдаць і замазаць памылкі, дапушчаныя ў Бабруйскай арганізацыі.

Тав. Свойскі (акрэа) у сваім выступленьні імкнуўся зваліць усю віну за дапушчаныя перагібы і памылкі на Цэнтральны Камітэт нашай партыі. Ён даводзіў, што «головокружение» адчувала ўсё партыйнае кіраўніцтва. Тав. Лызак, па прыкладу Свойскага, у сваім выступленьні даводзіў, што галоўная віна за дапушчаныя перагібы і памылкі ляжыць на Цэнтральным Камітэце партыі.

Партыйная канфэрэнцыя дала рашучы адпор гэтым спробам дыскрэдытаваць бальшавіцкае кіраўніцтва. Дэлегаты канфэрэнцыі рашуча асудзілі і выкрылі выступленьні т. т. Свойскага і Лызака.

Акруговая газэта «КАМУНІСТ» таксама завастрыла ўвагу партыйнай канфэрэнцыі на задачах барацьбы супроць усялякіх спроб справа і зьлева дыскрэдытаваць партыйнае кіраўніцтва, дыскрэдытаваць бальшавіцкі ЦК нашай партыі.

Трэба адзначыць, што т. т. Свойскі і Лызак пасьля выступілі перад канфэрэнцыяй з асабістымі заявамі, у якіх прызналі, што яны дапусьцілі грубую памылку.

Па дакладу акруговага камітэту партыі канфэрэнцыя аднадушна ўхваліла рэзалюцыю, у якой гаворыцца:

«VI акруговая канфэрэнцыя Бабруйскай арганізацыі КП(б)Б прызнае палітычную лінію АК ПРАВІЛЬНАЙ І АРГАНІЗАЦЫЙНА - ПРАКТЫЧНУЮ РАБОТУ ЗДАВАЛЬНЯЮЧАЙ».

Канфэрэнцыю віталі шматлікія дэлегацыі ад заводаў і фабрык. Пасьля абмеркаваньня дакладу акругкому партыі, канфэрэнцыя прыступіла да абгаварэньня задач АК КП(б)Б.

Віцебская канфэрэнцыя абмяркоўвае РАБОТУ ЦКК

(Ад нашага спэцыяльнага карэспандэнта)

Пасьля заключнай прамовы сакратара ЦК КП(б)Б тав. **ВАСІЛЕВІЧА**, Віцебская акруговая партканфэрэнцыя заслухала даклад Цэнтральнай Камісіі.

Практычная работа ЦКК КП(б)Б, сказаў дакладчык тав. **РЫСКІН**, — праходзіла пад знакам выкананьня генальнай лініі партыі. ЦКК падпавала сваю практычную дзейнасьць задачам непрымірымай барацьбы з правым ухілам—галоўнай небясьпекай, з «левымі» загібшчыкамі—ьзьнікамі правых, з рэшткамі контрлюцыйнага трацкізму.

ЦКК КП(б) правяла вялікую работу барацьбе за адзінства радоў партарганізацыі. Цэнтральная Кантрольная камісія правяла на фактычнай практыцы (НКЗ), на скажэньні клясавай лініі ў сампрамкаанэрацыі, у органах Наркамфіну і г. д.

Далей дакладчык спыніўся на пытаньнях праверкі і чысткі радоў КП(б)Б, барацьбы за разгортваньне самакрытыкі, па пытаньнях барацьбы са скажэньнямі партыйнай лініі ў калгасным будаўніцтве і г. д.

***

У спрэчках па дакладу тав. Рыскіна выступіла каля 15 дэлегатаў канфэрэнцыі. Дэлегаты канфэрэнцыі канстатавалі, што Цэнтральная Кантрольная Камісія **праводзіла правільную палітычную і арганізацыйную лінію.** Потым са справаздачным дакладам АК КП(б)Б выступіў сакратар акруговага камітэту партыі тав. **ЧЫЧЭРАЎ.**

Віцебск

КАРАЧУН.

„Зьвязьдзе“

Цэнтральнаму органу КП(б)Б **«ЗЬВЯЗЬДЗЕ»**, прапагандыстаму ленінскіх ідэй, калектыўнаму арганізатару мас за выкананьне тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва, непрымірымаму барацьбіту за ленінскую лінію партыі супроць правага ўхілу—як галоўнай небясьпекі на даным этапе, супроць «левых» загібаў і прымірэнцтва да іх, супроць беларускага нацыянал-дэмакратызму і шавінізму ўсіх колераў, за выразную ленінскую лінію ў нацыянальна-культурным будаўніцтве—шчырае бальшавіцкае прывітаньне ад VI акруговай партканфэрэнцыі **БАБРУЙШЧЫНЫ.**

Няхай жыве КП(б)Б і яе цэнтральны орган **«ЗЬВЯЗДА»!**

МАЗЫРСКАЯ ПАРТКАНФЭРЭНЦЫЯ

МАЗЫР, 24. (Наш кар.). Канфэрэнцыя заслухала справаздачны даклад Мазырскай АКК КП(б)Б. 20 дэлегатаў канфэрэнцыі, якія выступалі ў спрэчках па дакладу АКК, канстатавалі, што акруговая кантрольная камісія ня справілася са сваімі задачамі.

Прамоўцы падавалі канкрэтныя факты невыстарчальнай работы АКК. У прыватнасьці яны гаварылі аб слабым кіраўніцтве АКК чысткай партарганізацыі, аб нерашучасьці АКК у барацьбе з бюракратызмам і г. д. Дэлегаты канфэрэнцыі адзначылі, што АКК-РСІ нездавальняюча праводзіла чыстку савецкага апарату. Амаль усе вычышчаныя з апарату элемэнты засталіся на сваіх пасадах. Акруговая кантрольная камісія стаяла ў баку ад барацьбы са скажэньнямі і перагібамі, якія мелі месца ў практыцы калгаснага руху.

Ва ўхваленай рэзалюцыі канфэрэнцыя прызнала работу Мазырскай АКК-РСІ **нездавальняючай.** Пасьля зацьвярджэньня рэзалюцый па ўсіх дакладах і справаздачах канфэрэнцыя абрала кіраўнічыя органы акруговай партарганізацыі. Канфэрэнцыя абрала акруговы камітэт у складзе 40 членаў і 15 кандыдатаў і АКК у складзе 19 чалавек.

Першы пленум акруговага камітэту абраў бюро АК. Сакратаром АК абраны **т. Суданоў**, загадчыкам аргінструктарскага аддзелу—**т. Новікаў**, заг. культпропу—**т. Ляхаў.**

Акруговая кантрольная камісія абрала старшынёй АКК **т. Кудзельку** і сакратаром АКК—**т. Клуйшу** (т. т. Кудзелька і Клуйша раней працавалі ў ЦКК НК-РСІ Беларусі).

Канфэрэнцыя аб памылках АК

(Ад нашага спэцыяльнага карэспандэнта)

ВОРША, 24. мая. (Па тэлефону). Вячэрняе пасяджэньне партыйнай канфэрэнцыі 23-га мая было прысьвечана спрэчкам па дакладу акруговага камітэту партыі. У сваіх выступленьнях дэлегаты канфэрэнцыі рашуча асуджалі дапушчаныя перагібы і скажэньні пры арганізацыі калгасаў у акрузе.

Члены старога складу бюро АК т. т. **Бабкоў і Хандогін** перад партыйнай канфэрэнцыяй прызналі дапушчаныя імі памылкі. Тав. Хандогін заявіў, што ён цалкам і поўнасьцю ўхваляе пастановы ЦК і ЦКК КП(б)Б аб Аршанскай партарганізацыі.

Пасьля заключнага слова т. **Вілянстовіча** канфэрэнцыя прыняла наступную ацэнку работы АК: «акруговая канфэрэнцыя лічыць палітычную лінію АК **У АСНОЎНЫМ** правільнай. Канфэрэнцыя цалкам і поўнасьцю **ЎХВАЛЯЕ** пастановы ЦК і ЦКК КП(б)Б ад 18-га мая г. г. аб Аршанскай арганізацыі».

ВАШКЕВІЧ.

Мічны крызіс і палітычныя зрухі ў Польшчы

...вароту Пілсудзкіх вынікі гэтага ...ньнага гаспадарчага ...ашысцкай дыктатуры ...восені мінулага ...ны крызіс.

...ія труднасьці ...У вугальнай і ...сьці наступіў і вывазу. У ...таксама панує ...прамысловасьць ...для Польшчы, ...ыяючым станоўрамысловасьць ...гледзячы на ...пару года. Цэны ...ключна нізкія. ...рох процантная ...ць да 24. Наш ...збурэньня. Ра- ...ам становішча ...эставаных вэк- ...ясягае 40 проц. ...ёў) і пастаян- ...оўных».

...амічнае станоўна стрыманая ...орган канцэр- ...ва ўрадавую ...ў згушчэньні ...хутчэй на да- ...льскай прамы- ...ія перажывае ...мая вытвор- ...ці, а бавоў- ...70 проц. Між ...ныя тэкстыль- ...ала 120 проц.

...рацоўе — най- ...ьнік усёй гліс- ...ікі перажывае ...ыслах мая на- ...страна было ...ла сама па са- ...ад сапраўднась- ...ных работы ...прыемствах).

не атрымліваюць дапамогі, і таму ім німа сэнсу рэгістравацца на біржы. Дзесяткі тысяч чалавек зьняты з вучоту бірж па прычынах пакуталт таго, што не зьявіліся ў вызначаны дзень для рэгістрацыі, што кантралёры біржы не засталі іх дома (!) і інш.

Нават сацыял - фашысцкі друк вымушаны прызнаць, што агульны лік беспрацоўных ня ніжэй **400.000.** Да іх трэба далучыць вялізарную армію часткова беспрацоўных, занятых 1-2-3 дні ў тыдзень. Паводле афіцыйных даных, лік іх складае **150.000.** На справе — ён непараўнальна большы. Агульны лік прамысловых рабочых у Польшчы, як вядома, не перавышае 900 тыс. Ясна, што зараз **ужо не палова, а дзьве трэйція часьці польска- рабочай клясы ў той або іншай меры зьняты з вытворчага працэсу.**

Аб прагрэсуючым абвастрэньні крызісу сьведчыць той факт, што ня гледзячы на наступленьне вясны, беспрацоўе —у адрозьненьне ад папярэдніх год — не памяншаецца.

Сярэдняя зарплата польскага рабочага складае 150 злот. (33 руб.) у месяц! Мала, каб жыць, многа — каб памерці.

Але галадуючыя, распрануты і разуты рабочы ўсё яшчэ «нічасьліўцы» ў параўнаньні з беспрацоўнымі. Пазбаўлены работы — калі біржа не зьняла яго з тае, або іншае прычыны з вучоту —атрымлівае ў працэнт 17 тыдняў жарацкую дапамогу, звычайна, каля 40-50 злот. Гэтай дапамогі ледзь-ледзь хапае на аплату кватэры. А праз 17 тыдняў беспрацоўны падае «прошение» аб выдачы яму «выключнай дапамогі». Выдача залежыць ад адміністрацыйных улад. Калі рабочы «благанадзёжны», калі ён не скампрамэтаваны ў вачох усемагутнай дэфэнзывы, яму выдаюць ад 20 да 45 злот (ад 4 да 10 руб.) у месяц. Вялізарная большасьць атрымлівае пілсудзкую стаўку. Вышэйшая выдаецца толькі тым, па ўгрыманьні якіх знаходзіцца ня менш 5 чал.

А як жывае вёска? Ня гледзячы на крызіс, дзяржаўны бюджэт зьведзены лік і ў мінулым годзе ў вялізарнай суме— [illegible]

колькі ня зьменшыліся. Цэны-ж на хлеб зьнізіліся амаль у два разы. Беднякі і сераднякі літаральна задыхаюцца ад цяжару падаткаў.

Незадаваленьне рабочых і сялянскіх мас нарастае з кожным месяцам. Горад і вёска ўсё больш часта і часта становяцца арэнай баявых выступленьняў працоўных. 6-га сакавіка і 1-га мая сотні тысяч занятых рабочых і беспрацоўных, не спалохаўшыся фашысцкай паліцыі і сацыял - фашысцкіх балявікоў, выйшлі на вуліцы і голасна заявілі аб сваёй рашучасьці палажыць канец фашысцкай дыктатуры, якая асуджае іх на выміраньне.

Вуліцы рабочых гарадоў усё часьцей пакрываюцца рабочай крывёю. **У Санок, Алькушы, Заверцы, Сасноўцы, Дамброве, Лодзі** — паліцыя страляла ў рабочых. Масы не адступаюць нават перад штыхамі. Каменьнямі і палкамі яны супраціўляюцца ўзброеным з ног да галавы агентам капіталу.

Расьце гнеў працоўных Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны. Чым цясьней зьвязваюцца пілсудчыкі з украінскай і беларускай буржуазіяй, тым больш моцнай становіцца барацьба рабочых і сялян прыпечаных народаў супроць польскага імпэрыялізму.

Усё больш часты выпадкі адмаўленьня цэлых вёсак ад уплаты падаткаў. Скрозь і ўсюды сяляне праганяюць мясцовых прадстаўнікоў улады і прыкладваючых з гораду чыноўнікаў. Для барацьбы з сялянамі высылаюць з гораду атрады паліцыі і вайсковыя часьці.

У **Дамброве** ў дзень 1-га мая **500** сялян з паўкольных вёсак, узброеных каламі, прышлі на дапамогу гарняком, якія вялі нярэўны бой з паліцыяй. Ці гэта ня жывы сымбаль адзінага рэвалюцыйнага рабоча - сялянскага фронту.

У лягеры польскай буржуазіі панулярнасьць ураду Пілсудскага рэзка пала за апошнія месяцы.

Фашысцкай дыктатуры не ўдалося вырашыць ні адзін з праблем, якія стаяць перад польскай буржуазіяй. Гаспадарчае становішча зараз горшае, чым калі-небудзь. Крызіс абхапае шырокія [illegible]

[illegible] 400-тысячная армія дзяржаўных служачых вядзе поўталоднае існаваньне. Гнеў мае расьце. Глеба распальваецца.

Сацыяльная база пілсудчыны шпарка звужаецца. Дробная буржуазія — раней адна з апор кіраўнічай клікі, зараз ўзмацніе рады заядлай рэакцыйнай партыі эндэкаў, якія голасьней ад усіх шумяць аб сваёй фальшывай «анаязыцыйнасьці» да ўраду.

Сацыял - фашыстыя, гэтыя лёкаі капіталу, трацяць зараз рэшткі свайго ўплыву на рабочых. Даремна яны выносяць «анаязыцыйныя» рэзалюцыі, даремна яны ўзмоцнена ўжываюць «рэвалюцыйную» фразэалёгію.

Рабочыя не падаюцца на вудачку «левых» манэўраў і ідуць пад сьцяг кампартыі.

Імкнучыся выратаваць фашысцкую дыктатуру, сацыял - фашыстыя разам з «сялянскімі» фашысцкімі партыямі дабіваюцца зараз скліканьня сойму. Фальшывая барацьба іх за сойм павінна адцягнуць масы ад клясавай рэвалюцыйнай барацьбы.

У асародзішчы саміх пілсудчыкаў узмацняецца разброд і супярэчнасьці.

У гэтых умовах узмацняецца тое крыло пілсудчыкаў, якое лічыць, што фігавы лёт дэмакратыі можа яшчэ ў даны момант будзе патрэбны дыктатуры. Паводле апошніх вестак, Пілсудскі паспрабуе зноў зманэўраваць. У мінулым годзе на месца «ўмаранага» Бартэля прышлі палкоўнічы ўрад Сьвітальскага. Калі трэба было праводзіць праз сойм бюджэт, на сцэну зьявіўся зноў Бартэль. Атрымаўшы ў сваё распараджэньне 3 мільярды, Пілсудскі загадаў Бартэлю падаць у адстаўку і аддаў партфэль прэм'еру Славэку. Зараз рыхтуецца новы зьязгар: 25-га мая, па ўсіх аднаках, будзе скліканы сойм. Пілсудчыкі імкнуцца зьняць з сябе частку адказнасьці за бязвыхаднае становішча краю, за голад сотэй тысяч і перадаючы яе на сойм.

Гэтыя манэўры асуджаны на няўдачу. Ашукаць масы ўжо ня ўдасца. Лёзунг кампартыі — «На барацьбу за савецкую Польшчу» — сусп[illegible] водук міліёнаў

Л. БЭРГ.

Прамфінплян--да кожнага рабочага

ЯК ПРАЙШОЎ ДРУГІ ДЗЕНЬ НАЛЁТУ

Праверка пачалася на фабрыках „Кастрычнік“, імя Вароўскага і на заводах—„Дрэваапрацоўшчык“, „Энэргія“ і „Бальшавік“.—На радзе прадпрыемстваў яшчэ не разварушыліся

Менскі акругком камсамолу не дапамагае налёту

Другі дзень налёту ў радзе прадпрыемстваў прайшоў без перамен. На **«Камунары»** заўком ніяк ня хоча зьмяніць сваю райнешную пазыцыю — «мая хата з краю». На **Эльводзе** заўком усё яшчэ чакае дырэктыў. На **фармазаводзе** аб налёце ведаюць толькі кіраўнік **«лёгкай кавалерыі»** і старшыня заўкому. Рабочыя аб налёце не інфармаваны. На заводзе **«Беларусь»** старшыня ІТС, ён-жа загадчык АПА камсамольскай ячэйкі **т. Рубенчык**, заяўляе — «У нас пазначаны палітбой і ніякіх налётаў рабіць ня будзем». Сакратар камсамольскай ячэйкі **дражджавога заводу «Пралетары»** т. Чэрчэс да ўчарашняга дня ня ведал аб налёце. На фабрыцы **«Камунарка»** сакратар камсамольскага калектыву т. Розэнбэрг заявіў: «Раней 27-га мая мы пытаньне аб налёце ня будзем разглядаць, да гэтага тэрміну ў нас будзе палітбой». А сакратар парткалектыву т. Гайтлер абяцаў у часе палітбою выдзяліць налёту хвілін 10. На **абутковай фабрыцы** ёсьць 30 «лёгкіх кавалерыстых» і два начальнікі — т. т. Сагаловіч і Столаў, якія ў часе гутаркі з працаўніком рэдакцыі пачалі спрачацца, хто з іх зьяўляецца начальнікам, звальваючы адказнасьць за зрыў налёту адзін на другога...

Такім чынам, ёсьць яшчэ шмат прадпрыемстваў, **дзе да падрыхтоўкі да налёту не прыступілі.**

Толькі на некаторых фабрыках і заводах учарашны дзень прынёс некаторыя станоўчыя вынікі. Лепш ад усіх стаіць справа на **швэйнай фабрыцы «Кастрычнік»**. У нарадзе «лёгкіх кавалерыстых», якая адбылася 22-га мая, прынялі ўдзел прадстаўнікі фабкому, адміністрацыі і некаторыя старыя рабочыя. «Кавалерыстыя» падзяліліся на тры ўдарныя брыгады — па 10-11 чал. у кожнай. Першая брыгада атрымала заданьне праверыць ці ўсе цэхі, аддзяленьні, агрэгаты маюць свае прамфінпляны. Другая брыгада ўзяла на сябе абазнаўзак высьветліць ці атрымалі асобныя брыгады, агрэгаты і варштаты вытворчыя заданьні. Трэцяя брыгадзе даручана праверыць як арганізаваны ўлік работы кожнага цэху, агрэгату і варштату і як рабочыя інфармуюцца аб выніках выкананьня прамфінпляну. Учора а 11 гадз. раніцы брыгады, узброеныя канкрэтнымі інструкцыямі, пачалі налёт. Паводле першых вестак, брыгады вывялі шмат недахопаў, як у давядзеньні прамфінпляну да кожнага рабочага, так і ў інфармаваньні рабочых аб выкананьні прамфінпляну.

Добра падрыхтаваны налёт на **шпалернай фабрыцы імя Вароўскага.** Праведзены дзьве інструкцыйныя нарады «лёгкай кавалерыі» і групы «прыяцеляў машын». Удзельнікам налёту раздана анкета-апытальнік. У цэхах яшчэ 22 мая вывешаны абвесткі і лёзунгі, якія заклікаюць усіх рабочых прыняць удзел у налёце. У брыгады па налёце запісалася апрача «лёгкіх кавалерыстых» 7 старых рабочых. Налёт пачынаецца **сёньня**, а 11 гадз. раніцы.

Таксама добра праведзена падрыхтоўка на заводзе **«Дрэваапрацоўшчык»**. У брыгады для налёту запісаліся, апрача 5 рабочых і 3-х «кавалерыстых», прадстаўнік часовай цэнтральнай камісіі, старэйшы брыгадзір, рацыяналізатар, **два члены заўкому**, а таксама **прадстаўнік Лесбелу.** Учора, у часе абедзенага перапынку, на заводзе адбылася гутарка адміністрацыі з рабочымі па пытаньні аб давядзеньні прамфінпляну да варштату. Учора-ж пачаўся налёт. Да вечара брыгады абяцалі падагуліць вынікі налёту.

Інструкцыйныя нарады груп «лёгкай кавалерыі» разам з вытворчымі камісіямі, ІТС і членамі заўкому адбыліся таксама на «Энэргіі» і «Бальшавіку». На «Энэргіі» ўчора былі праведзены гутаркі з рабочымі і ўдарнікамі па эму аб налёце. На гуце «Пралетарыі» налёт быў праведзены ўчора, але аб якасьці яго можна меркаваць па тым, што ў налёце прынялі ўдзел толькі 3—4 чал. і старыя рабочыя зусім у гэту працу ня былі ўцягнуты.

Штаб налёту за апошнія два дні зрабіў рашучыя крокі да ўцягненьня камсамольскай арганізацыі ў налёт. Перад Менскім акругкомам камсамолу ў асобе сакратара яго т. Гайдукевіча яшчэ 20-га мая было пастаўлена пытаньне аб забесьпячэньні пасьпяховага правядзеньня налёту. Але тав. Гайдукевіч даў Фрунзаўскаму райкому камсамолу дырэктыву адлажыць правядзеньне налёту на тры дні, у сувязі з правядзеньнем палітбою. Другі работнік акругкому камсамолу т. Мітіцкі параіў нам. сакратара Кастрычніцкага райкому — «Ты за налёт ня бярыся, глядзі, каб правесьці палітбой». Такім чынам, Менскі акругком камсамолу не паклапаціўся, каб забясьпечыць пасьпяховае правядзеньне налёту.

Зусім інакш аднеслася да гэтай справы нарада сакратароў камсамольскіх ячэек Фрунзаўскага раёну. Калі прадстаўнік штабу паставіў перад ею пытаньне аб налёце, нарада пастанавіла перанесьці палітбой на 26-га мая і ўскласьці асабістую адказнасьць на сакратароў камсамольскіх ячэек за пасьпяховае правядзеньне налёту ў тэрміны, вызначаныя штабам налёту.

Учора штаб паставіў пытаньне аб паводзінах Менскага акругкому камсамолу перад ЦК ЛКСМБ. Апошні даў Менскаму акругкому і Кастрычніцкаму райкому камсамолу дырэктыву прыняць больш актыўны ўдзел у налёце на прадпрыемствы.

Такім чынам, **сёньнішні дзень павінен быць пераломным.** Прадпрыемствы, якія ў гэтай справе адстаюць, павінны начаць прапушчанае і **сёньня-ж** правесьці падрыхтоўчую работу з тым, каб **заўтра** зрабіць налёт і выявіць усе моманты ў справе давядзеньня прамфінпляну да рабочага, вызначаныя ў дырэктыўным лісьце ЦКК-РСІ, УсеЦСПС і УсеЛКСМ. Ня трэба забываць, што 28-га мая вынікі налёту павінны быць пасланы УсеЦСПС.

Г. М. М. Ц. В.

Падрыхтоўка да ўборачнай кампаніі

Мы спазьняемся са складаньнем плянаў

15 чэрвеня апошні тэрмін давядзеньня заданьняў па ўборцы да вёскі і двара

Адной з асноўных задач зямельных органаў і асабліва с.-г. каапэрацыі пасьля веснавой сяўбы—правядзеньне ўборачнай кампаніі. Гэта пэрыяд у рабоце с.-г. каапэрацыі ня менш важны і адказны, чым

25 ГОД ЛІТАРАТУРНАЙ ДЗЕЙНАСЬЦІ НАРОДНАГА ПАЭТЫ БССР ЯНКІ КУПАЛЫ

Янка Купала

СЫХОДЗІШ ВЁСКА З ЯСНАЙ ЯВЫ...

Як соп маркотны, нежаданы,
Сыходзіш вёска з яснай явы,
А твой народ вернападданы
Імкнецца, скінуўшы кайданы,
Да новай долі, новай славы.

У поле выйдуць твае людзі
З інакшым складам і прыладай:
У грамадзе сяўба іх будзе,
Змактаць пя будзе вызыск грудзі,
Сіла верх возьме думка—рада.

З жабрацкай торбай твой патомак
Чя пойдзе па сібірным шляху
Шукаць прытулку, як бяздомак:
Жудкі гісторыі абломак
Над сказ дзён бурных згібне прахам.

Гарбы тваіх нямых курганаў,
Дзе сьпяць нявольнікі і князі,
Парожа сталь, як пож баранаў,
І спражыць полымя буянаў,
Каб цьвет зацьвіў на гразкай грязі.

Дзе за пасёлкам лёг пасёлак,
Гіганты узьнімуць сьцяг бунтарны,
І ў блыскак квецістых вясёлак,
Дым гасячы лучын і смолак
Зайскрыць электрыка ўладарна.

Тваіх жалеек сьпеў гаротны
Патопча трактарнае кола,
А сейбіт твой—дасюль самотны,
Абцёрпны сонцам воблік потны,
Над крыж на пойдзе енчыць квола.

Твае трухлявыя калёсы
Аўто бэнзыны спапеліць,
А твой касец проставалосы
Мазольныя паломіць косы,
Гнуць плечы ня будзе ля аселіц.

Твая дзяўчына пры кудзелі
Сьляпіць ня будзе ясных вочак:
З жалеза прасьніца надзеліць
Сукном і шоўкавым кужэлям
Сваіх сялян, сваіх рабочых.

Твае сівыя забабоны
Усьмерціць радыёвы гомон,
І ў тон зайграюць зорнатоны.
Забыўшы крыўды і прыгоны,
Адвечны бор, адвечны Нёман.

Лясун з русалкаю пакіне
Палохаць сонныя сялібы
І вадзянік загіне ў ціне,
Ладзе з хацінаў павуцінне,
Заскача сонца ў срыбных шыбах.

[illegible]
Фабрычны комін возьме ўладу,
А звон зьбінтожаных званьніцаў
Гуча жывучая крыніца
Заглушыць гулкім гудам-ладам.

І будуць ладзіць год кожны
На новы лад, на новы звычай
Дзяды Кастрычнікавы збожна
А кожны год больш пераможна
Для сьвята волі бунтаўнічай.

Так сыдзеш вёска з яснай явы,
Як соп маркотны, нежаданы,
Бо твой народ вернападданы
Ідзе ўжо, скінуўшы кайданы,
Да лепшай долі, лепшай славы.

Менск,
Лістапад, 1929 г.

ЖЫЦЬЦЯПІС ЯНКІ КУПАЛЫ

Нарадзіўся Янка Купала (сапраўднае імя яго — Янка Луцэвіч) у беднай селянскай сям'і ў фальварку Вязынка, былой Беларуцкай воласьці (Меншчына) 8-га ліпеня (нов. ст.) 1882 году.

Бацькі яго ня мелі ўласнай зямлі, а арандавалі ў пана, абрабляючы яе сваім мазалём. Адсутнасьць сваёй зямлі прымушала бацькоў паэты часта пераяжджаць з месца на месца і перавозіць сваю сям'ю, так што дзіцячыя гады Купала правёў у розных мясцох Меншчыны і Барысаўшчыны.

Рана прышлося ўзяцца будучаму паэце за працу, каб мець кавалак хлеба. Трэба было дапамагаць у гаспадарцы сям'і, хоць гэта работа і ня зусім вабіла юнака.

Калі паэце было 13 год, памірае яго бацька — Дамінік і накідае Янку гаспадаром. На яго шыю кладзецца ярмо кармільца сям'і. Бядзяньне па маёнтках у дзіцячыя гады дае магчымасьць хлапцу ад усяго [illegible] бачыць [illegible] якую цярпіць [illegible] сялянне ад панскай «ласкі». Перад яго вачыма праходзіла невясёлае і гаротнае жыцьцё гэтых батракоў і вясковай беднаты, а пакутнай і мазольнай працы якіх набівалі свае тоўстыя кішэні дармаеды - паны. Чулае сэрца паэты ўбірала ў сябе ўсе праявы гэтага жыцьця і напаўнялася моцным абурэньнем супроць такое няпраўды. Хацелася выліць усё гэта на паперы, але Купала добра водае, што для гэтага патрэбна асьвета, і рана пацягнула яго да навукі. Пачатковую школу скончыў ён яшчэ ў Беларучах, але далей ня было магчымасьці вучыцца, і Купала пачаў папаўняць свае веды чытаньнем кніг, за што яго часта і папракалі і сварыліся, бо гэта адрывала яго ад працы ў гаспадарцы.

Усё-ж праз некаторы час Купала вырываецца з вёскі і накіроўваецца ў горад.

У 1913 годзе Купала трапляе ў Вільню, дзе знаходзіць працу ў «Беларускім выдавецкім т-ве». Адначасова зьяўляецца супрацоўнікам «Нашай Нівы». Сякое - такое матар'яльнае забесьпячэньне дае яму магчымасьць лепш узяцца за навуку. У 1916 годзе паступае ён ва ўнівэрсытэт Шаняўскага ў Маскве, але вайсковая служба адрывае яго ад навукі. Потым будучы ў Петраградзе ён далей працуе над папаўненьнем свайго разумовага багажу.

Пачаў пісаць Купала рана. Першы верш яго «Мужык» быў надрукаваны ў 1905 годзе ў нумары «Северо-Западного Края» (газэта выходзіла ў Менску на расійскай мове). Ён пачаў таксама друкавацца ў Вільні. Вершы яго чыталіся з захапленьнем, моцна краналі струны сэрца беднага селяніна, долю якога ён апісваў, будзілі ў яго надзеі, моцна хвалявалі яго.

У перыяд імпэрыялістычнай вайны Купала [illegible] ня [illegible] бедных [illegible] ніяра. І толькі ўжо пасьля Кастрычніцкай рэвалюцыі ён пачаў зноў пісаць. Усё-ж не адразу ён зразумеў сутнасьць рабочае ўлады — дыктатуры пралетарыяту, у ім яшчэ заставаліся карэньні дробнабуржуазнай ідэалёгіі, адраджэнізму. І толькі праз некаторы час ён пачынае разумець, што сапраўднае свабоднае жыцьцё працоўнай вёскі можа будаваць толькі над кіраўніцтвам рабочае клясы.

5 год таму назад урад БССР у дзень 20-гадовага юбілею надаў Янку Купале годнасьць народнага паэты рэспублікі. Зараз адбываецца 25 год паэтычнай дзейнасьці песьняра.

Апошні час ён працуе над выданьнем поўнага збору сваіх твораў, частка якіх ужо выйшла з друку. Многія творы Купалы перакладзены на расійскую, украінскую і інш. мовы.

Янка Купала

ДЫКТАТУРА ПРАЦЫ

Культуру хамства і даляра,
Князёў і біскупаў палацы,
Ад Скандынаваў да Сахары,
Зруйнуеш, дыктатура працы.

Сьвет рабаўласьнікаў і турмаў,
Сьвет богахвальства, спэкуляцый
Маланкай дыззяляў віхурнай
Падпаліш, дыктатура працы.

Насельнікаў зямлі вячыстай,
Што звыкліся ў крыві купацца,
Сярпом і молатам агністым
Зруйнуеш, дыктатура працы.

Закон і права ў долі роўнай
Для ўсіх народаў, для ўсіх нацый
Рукой жалезнай, непакорнай
Напішаш, дыктатура працы.

Жыцьцё бяз цемры і цярпеньня
А ў ясным сонцы, як у байцы,
Для ўсіх вякоў і пакаленьняў
Збудуеш, дыктатура працы.

ПРЫВІТАНЬНІ ЮБІЛЯРУ

У сувязі з 25-гадовым юбілеем паэтычнай дзейнасьці народнага паэты БССР Янкі Купалы, ім атрыманы шматлікія прывітаньні ад розных навуковых, літаратурных і грамадзкіх арганізацый, часьць якіх мы і зьмяшчаем ніжэй.

Беларуская Асацыяцыя Пралетарскіх Пісьменьнікаў шчыра вітае народнага паэту Беларусі—Янку Купалу ў дзень 25-цігодзьдзя яго творчае працы.

Янка Купала, адбіваючы ў сваёй творчасьці жыцьцё прыгнечанай беларускай вёскі, творчасьці, прасякнутай спачуваньнем да яе бядоты і гора, патрапіў пераключыць гэтае каханьне на вёску новую, калектывізаваную,—у якой будуецца новае жыцьцё. Нацыянал-дэмакратычная імгла, якая шмат каму засьціпала вочы, не змагла заслаць ад Янкі Купалы шырокага далягляду сацыялістычнай будучыні працоўных мас Савецкай Беларусі.

Бачачы кругавіды гэтае будучыні нашае працоўнае краіны, Янка Купала сваёю творчасьцю паступова набліжаецца, да адзіна-правільнага шляху ў разьвіцьці беларускай літаратуры—пралетарскага шляху.

БелАПП, шчыра вітаючы юбіляра, жадае яму шмат гадоў працы і творчага натхненьня для адлюстраваньня ў сваіх песьнях таго вялікага будаўніцтва, што праводзіцца працоўнымі Савецкай Беларусі пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі.

Сакратарыят БелАПП'у.

НАРОДНАМУ ПАЭЦЕ РЭСПУБЛІКІ Я. КУПАЛУ

«Узьвышша» вітае вас у дзень 25-гадовага юбілею вашай літаратурнай творчасьці на карысьць працоўных і жадае вам найвялікшых посьпехаў на далейшым вашым творчым шляху.

Няхай ваша паэзія ўздымае энтузіязм працоўных да будаўніцтва сацыялізму!

Беларускае літаратурна-мастацкае згуртаваньне «Узвышша».

Загадчык **Дзяржаўным Выдавецтвам РСФСР тав. ХАЛАТАЎ** у сваім прывітаньні Купале піша:

— Ваша творчасьць прасякнутая рэвалюцыйным зьместам, адыграла вялікую арганізуючую ролю ў рэвалюцыйным змаганьні беларускага сялянства і нясумненна і на далей будзе служыць будаўніцтву сацыялістычнай культуры.

Адзначаючы гэта, Праўленьне Дзяржаўнага Выдавецтва разам з тым жадае вам плённай работы. Са свайго боку, Дзяржвыдат будзе спрыяць шырокаму распаўсюджаньню вашых твораў.

З таварыскім прывітаньнем
заг. Дзяржвыдатам Арт. ХАЛАТАЎ, Старшыня Галоўмастацтва т. Ф. КОН піша:

— Вітаю з 25-годзьдзем [illegible] працоўных Беларусі зад сацыяльна-нацыянальнай няволі. Няхай узмацняецца ваша паэзія ў гарманічным адзінстве з сацыялістычным будаўніцтвам! Няхай чуюцца яе гукі на палёх Заходняй Беларусі.

Галоўмастацтва—**ФЭЛІКС-КОН.**

— ФЭДЭРАЦЫЯ САВЕЦКІХ ПІСЬМЕНЬНІКАЎ РСФСР вітае вас і рабочых і сялян Беларусі з 25-гадовым юбілеем мастацкай творчасьці іх народнага паэты.

Сакратарыят ФОСП—БРЫК, КІРЫЛАЎ, СУТЫРЫН.

— Вітаю з днём юбілею ад імя Камуністычнай Акадэміі і сэкцыі мастацтваў народаў СССР. Асабіста далучаю выражэньне маёй сымпатыі і лепшае пажаданьне народнаму паэце Беларусі.

Член прэзыдыуму ЦВК акадэмік ЛУНАЧАРСКІ.

— Падсэкцыя літаратуры і мастацтваў народаў СССР Камакадэміі вітае вас з 25-годзьдзем літаратурнай дзейнасьці і ўпэўнена, што ваша творчасьць будзе прыладай змаганьня і будаўніцтва працоўных Беларусі.

— Сход **нацыянальных пісьменьнікаў** у Маскоўскім доме друку горача вітае вас з 25-гадовым юбілеем дзейнасьці, якая зьяўляецца вялізарным дасягненьнем пралетарскай і рэвалюцыйнай літаратуры Савецкай Беларусі.

Няхай узмацняецца вашым удзелам літаратура Кастрычніка народаў Савецкага Саюзу!

ПРЭЗЫДЫУМ.

— КАЛЕГІЯ, НАВУКОВЫЯ СУПРАЦОЎНІКІ І АСЬПІРАНТЫ ІНСТЫТУТУ ЛІТАРАТУРЫ І МОВЫ «РАНІЁН» вітаюць вас з 25-годзьдзем літаратурнай працы. **Няхай ваша мастацкая творчасьць стане зброяй пралетарыяту, магутнай песьняй вызваленай Беларусі!**

— Радыёгазэта **«РАБОЧЫ ПОЛДЕНЬ НА НАЦИОНАЛЬНЫХ ЯЗЫКАХ»** вітае вас з 25-годзьдзем пладавітай літаратурнай дзейнасьці.

— ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БЕЛАРУСІ перадае братэрскае прывітаньне баяну Беларусі народнаму паэце Янку Купале, які пахтніў сваёй вялікай творчасьцю працоўныя масы Беларусі ў іх рэвалюцыйным змаганьні. Нашае пажаданьне—яшчэ доўга і доўга натхняць і дапамагаць працоўным Беларусі ў іх пераможным руху на фронце сацыялістычнага будаўніцтва.

Фабзаўкомы правальваюць вярбоўку ў вайсковыя школы

Разгорнем кампанію сярод працоўных жанчын аб уступленьні ў вайсковыя школы

Жанчыны--у вайсковыя школы

Грамадзянская вайна дала нам шмат гэраічных прыкладаў удзелу жанчын у абароне нашай краіны. Ні адзін дзесятак жанчын узнагароджан ордэнам «Чырвонага Сьцягу», ні адна сотня іх была ў радах Чырвонай армі ў самыя цяжкія дні для савецкай улады.

І цяпер тысячы і тысячы жанчын рыхтуюцца да будучай вайны. Санітарныя гурткі, хэмічныя атрады і каманды маюць у сваіх радах перадавікоў-жанчын, якія ўзмоцнена рыхтуюцца да таго, каб больш 1 паўней вывучыць вайсковую справу, а тым, каб потым аказаць максымальную і пасільную дапамогу рэспубліцы.

Наша Чырвоная армія мае некалькі жанчын, якія скончылі вайсковыя акадэміі, працуюць на адказнай рабоце і зусім спраўляюцца з ёю.

Таму зусім натуральна пытаньне аб тым, ці прымаюцца жанчыны ў вайсковыя школы.

У свой час «Комсомольская Правда» дыскусавала пытаньне аб прыёме жанчын у вайсковыя школы і выпікам гэтай дыскусіі было тое, што жанчына павінна і мае права на тое, каб прымаць непасрэдны ўдзел у абароне краіны.

Наркамваемпор т. **Варашылаў** выдаў загад па пытаньні аб прыёме жанчын у вайскова-навучальныя ўстановы, дзе гаворыцца, што жанчына заваяла сабе права і месца быць у радах тых, каму Рэспубліка Саветаў давярае гонар абараняць яе са зброяй у руках.

У гэтым годзе пытаньне аб прыёме жанчын у вайскова-навучальныя ўстановы вырашана канчаткова. Ужо аддадзены загад кіраўніцтвам вайскова-навучальных установамі РСЧА аб тым, што у бягучым годзе жанчыны прымаюцца ў Ленінградзкую артылерыйска-тэхнічную школу, у Ленінградзкую школу вайсковых шляхоў зносін, у Ленінградзкую і Кіеўскую вайсковыя школы сувязі і ў Тульскую збройна-тэхнічную школу.

Артылерыйска-тэхнічная школа рыхтуе артылерыйскіх тэхнікаў, якія працуюць непасрэдна ў часьцях і артылерыйскіх складах.

Збройна-тэхнічная школа рыхтуе тэхнікаў па вырабе зброі, якія працуюць у стралковых, кавалерыйскіх і інш. часьцях.

Вайсковыя школы сувязі ў Кіеве і Ленінградзе рыхтуюць камандзіраў у войскі сувязі, дзе работа вельмі [illegible] і цікавая, заўсёды зьвязаная з непасрэдпай работай на транспарце і ў вайсковых чыгуначных часьцях.

Працоўнай жанчыне адкрыта дарога ў вайсковыя школы. Жанчына на справе можа і павінна скарыстаць сваё права абараняць Рэспубліку Саветаў у будучай вайне, і яна гэта права скарыстае.

Працоўныя жанчыны—у вайсковыя школы!

М. В.

Жанчыны ў ленінградзкай тапаграфічнай школе

Яшчэ не разасланы дырэктыў

Вярбоўка рабочай моладзі ў вайсковыя школы у гомельскіх заводах «Пралетарый» і «Рухавік Рэвалюцыі», праходзіць вельмі дрэнна. ФЗК, партарганізацыі, камсамольскія і асоавіяхімаўскія ячэйкі нічога ў гэтым напрамку ня робяць. Дырэктывы па вярбоўцы не разасланы яшчэ да гэтага часу.

На партыйных і камсамольскіх сходах ячэек гэтае пытаньне яшчэ не прапрацоўвалася і непапулярызавалася сярод рабочай моладзі. Апошняя ня ведае аб умовах і тэрмінах паступленьня ў вайсковыя школы, між тым, жадаюць паступаць у школу многія.

Аврсавету Асоавіяхіму неабходна праз свае ячэйкі, партыйныя і камсамольскія арганізацыі разгарнуць шырокую растлумачальную работу ў сувязі з вярбоўкай рабочай моладзі ў вайсковыя школы.

Н. Ж.

У нас няма каго вербаваць

Прафсаюзныя арганізацыі на прадпрыемствах яшчэ да гэтага часу зусім мала аддаюць увагі справе вярбоўкі рабочай моладзі ў вайсковыя школы. Ня цікавяцца гэтай справай і партыйныя арганізацыі паасобных прадпрыемстваў.

На менскім дражджавым заводзе «Чырвоная Зара» з адзін з абедзенных перапынкаў пагутарылі крыху з рабочымі на тэму аб вярбоўцы ў вайсковыя школы. Рабочыя вельмі кепска зразумелі сэнс гэтае справы, і да гэтага часу там не завербавалі ні аднаго чалавека.

«Няма каго ў нас вербаваць»—кажа старшыня заўкому т. Шэры. Паверыць вельмі цяжка, што няма каго вербаваць, таму, што на заводзе працуюць звыш 40 чалавек моладзі.

Такое-ж становішча з вярбоўкай і на менскай шчотачнай фабрыцы імя Крупскай, дзе гэта пытаньне не абмеркоўвалася ні на адным сходзе рабочых. Не ўжо і тут няма каго завербаваць? (На фабрыцы працуе каля 700 рабочых, пераважна моладзь).

На фабрыцы «Адраджэньне» два таварышы запісаліся ў вайсковую школу. Але ніхто ім ня даў [illegible] напрамку і яны ня ведаюць, [illegible] паступіць у школу. Сакратар ячэйкі Асоавіяхіму [illegible] тав. Карпілаў гаворыць: «Каму [illegible] трэба, няхай той і вярбуе, гэта справа [illegible] мая».

На гарбарні «Бальшэвік» [illegible] месяцы два таму назад створана вербавачная камісія, якая да гэтага часу [illegible] растлумачальнай работы сярод рабочых [illegible] вядзе, і таму ніхто не запісаў[illegible] у вайсковую школу.

На заводзе «Гамунар» [illegible] ня ведаюць аб тым, што зараз праходзіць вярбовачная кампанія. Некаторыя думаюць, што гэта кампанія [illegible] ся і абышліся без [illegible].

З паданых фактаў відна [illegible] чальна-нядбайная адносіна [illegible] арганізацый да такое надзвычай важнае справы, як забесьпячэньне [illegible] Чырвонай арміі кадрамі [illegible] штатаў. Вельмі мала [illegible] месяца пытаньню вярбоўкі [illegible] заводзіх. Некаторыя [illegible] абмежваліся толькі тым, [illegible] кампаніі напісалі на [illegible] заместы агульнага зьместу.

Час яшчэ на адпаведную [illegible] растлумачальную работу сярод [illegible] рабочых ёсьць і яго трэба [illegible] выкарыстаць.

А. СЬЕЗДНЫ.

Ячэйкі без кіраўніцтва

На Сьміловіцкім раёне. [illegible] ячэйках Асоавіяхіму [illegible] дзецца вельмі слаба. Раённы [illegible] некаторыя ячэйкі забыўся, [illegible] ноўцуць у раёне, а таму не [illegible] кіх паказаньняў і дапамогі [illegible] наладзіць вайсковую справу [illegible] і вёсках, а таксама і ў самы[illegible].

Зараз праходзіць вярбоўка [illegible] ня школы. Перад раённы[illegible] Асоавіяхіму і партыйнымі [illegible] стаўлены вялізарнейшыя [illegible] сунуць у вайсковыя школы [illegible] ных, вытрыманых, [illegible] сковай справай рабочых, [illegible] нату. Гэта работа у раёне [illegible] ецца. Раённы савет Асоав[illegible] не пераключыў свае ўвагі [illegible] не адной з важнейшых [illegible] бор, шляхам адпаведнай [illegible] тлумачальнай работы, [illegible] дыдатур.

Н. Бэндэ

ШЛЯХ ПАЭТЫ

I.

Дваццаць пяць год назад, на ніве беларускай літаратуры засьпявай песьню «прастога мужыка» Янка Купала. Дваццаць пяць год — вялічэзны гістарычны час. За гэты час адбыліся гістарычныя падзеі, якія ня маюць сабе роўных у вечнай гісторыі чалавецтва.

І вось праз гэтых дваццаць пяць год, якія складаюць некалькі эпох у разьвіцьці чалавецтва, савецкая працоўная грамадзянасьць сьвяткуе юбілей, прагляне пройдзены шлях, ацэньвае ролю, значэньне тычкі далейшага шляху — [illegible] шляху — [illegible] шляхі беларускай літаратуры—Янкі Купалы.

II

Купала зьявіўся на глебе беларускай літаратуры, калі рабочая клясa, вядучы барацьбу супроць капіталістых і [illegible] гаспадарства, «дапамагала мільёнам сялянства зьявіцца, выпрастацца, скінуць з сябе звычкі прыгонных рабоў» (Ленін) і навяла іх на барацьбу супроць абшарнікаў «за зямлю», супроць самаўладзтва «за волю». Купала зайняў свае песьні ў самы разгар сялянскай рэвалюцыі (май 1905 г.), якая ўпершыню стварыла ў Расіі з натоўпу мужыкоў, прыдушаных пралетарый [illegible] вамці прыгонным рабствам, народ, які пачынае разумець свае правы, пачынае адчуваць сваю сілу» (Ленін).

Абуджанае рэвалюцыяй, актывізаваная барацьбой беларускае сялянства надзіла мастацкіх выразьнікаў сваіх імкненьняў, сваіх жаданьняў, сваёй псыха - ідэалёгічнай накіраванасьці, са свайго асяродзінча. Янка Купала і Якуб Колас зьявіліся першымі, найбольш патрэбнымі, найбольш дэмакратычнымі, найбольш глыбокімі выразьнікамі настрояў і жаданьняў, сілы і бясьсільля пэўнай часткі беларускіх народных мас, якія пачалі выходзіць на гістарычную арэну.

Купала распачынае сваю літаратурную дзейнасьць заявай, што ён мужык, якога ўсёды сустракаюць насьмешкай, які ня ўмее пісаць, чытаць, ходзіць у лахманох, «гаруе ў хваробе і беднасьці, убогі, ціхі, нясьмелы, а толькі сьлёзы нагарды н'е век цэлы». Купала выходзіць з напоўпралетарызаванай заслоніковай шляхты. «Да 21 году гаспадарыў дома, араў, касіў, сек дровы» —піша Купала ў сваёй аўтабіяграфіі. Але гаспадарыў, араў не на сваёй зямлі, а на арандаванай і «гаспадарка на чужой зямлі надзела». Пасьля гэтага Купала «праслужыў тры гады ў броварах» чорнарабочым, дзе, як ён кажа, «зазнаў такога пекла, якога яшчэ ня меў». Толькі пасьля Купала знайшоў «лёгкі хлеб» на працы ў бібліятэцы, на [illegible] у Петраградзе, і, нарэшце, рэдактара лібэральнай «Нашай Нівы».

Умовы жыцьця ў час выхаду на паэтычную арэну, псыха - ідэалёгічная настроенасьць і імклівасьць акружаючых яго сялянскіх мас, штодня руйнаваных і ўнутрана бунтуемых, але нясьмелых, каб узьняцца на рэвалюцыйную барацьбу, а таму плачучых і журбуючых — вось што зьявілася першым творчым матар'ялам для Купалы.

«Як цыган той, па сьвеце век цэлы
бадзяюся.
Бяз прытуньня, бяз родненькай, цёплай
ненькай хаткі;
Над чужой працай з сіл маладых
вывіваюся,
Сьветлай веры ў будучнасьць нікуць
астаткі».

Кругом Купалы «і сьлёзы і кроў, і бяда» ды яшчэ пан, што смокча сок з беднага мужыка і крычыць «прэч з дарогі, мужык, абарванец ліхі»! Купала стварае рад высока - мастацкіх вобразаў гаротнага стану беднага мужыка беларуса. Найбольш закончаны, найбольш насычаны эмацыянальна тыя вобразы, што ўзяты з непасрэднай, акружаючай паэту, рэчаіснасьці.

«Бядак жыве толькі сягоньня,
Дзён лепшых яму не чакаць,
Цар — голад няшчаснага гоне
Крывавага хлеба шукаць.
Пакінуўшы родную хатку,
Калі яшчэ ткая дзе ё,
Замучан бядой да астатку,
Ідзе, каб здабыць на жыцьцё».

У вобразах найбольш закончаных, найбольш насычаных эмацыянальна, — Купала непадзельны ад аб'екту беднякa селяніна і арганічна зьліты з ім. У творчасьці Купалы, з выхадам яго на паэтычную арэну, знайшлі сваё высокамастацкае адлюстраваньне пераважныя і імкненьні тэй часткі беларускага сялянства, якая адчула і ўсьвядоміла, убачыла непасрэдна прычыны свайго гаротнага стану (фэадальна - абшарніцкую эксплёатацыю), але якая далей скаргі, плачу, дробнаўласьніцкіх лятуценьняў не пайшла.

Творчасьць паэты ў пачатку ня выходзіць з гэтых рамак. Рэвалюцыйная барацьба, якую актыўна вяла разам з рабочай клясай перадавая частка сялянства, не знаходзіць у творчасьці паэты дамінуючага месца. Яе месца займае плач, скарга, часамі просьба тых, хто «вечна сыт і адзет», пашкадаваць беднага мужыка, а часамі пагроза, надзея і вера ў будучыню.

Станоўчыя ідэалы, патрабаваньні паэты, ня выходзяць з рамак звычайных перадрэвалюцыйных, дробнаўласьніцкіх патрабаваньняў селяніна, які стаў адчуваць, што мужык чалавек. Яму трэба хлеба на цэлы год, дроўцаў палена, коньскам сена, капейку на зварот, лепшай, даўжэйшай зямелькі шнурок, статак скаціны, новай хаціны, каб красаваўся пры хатцы садок. Яму яшчэ трэба на сьвята скварка, часамі і чарку, булкі, сыру, цэлы адзетак, кніжкі для дзетак, школы, роўнай дарогі, боты на ногі, мультану жэнцы на лепшы кафтан, доктара, шпіталь, прытулак для старых і, нарэшце, каб беларусы людзьмі зваліся. Вось у гэтым коле патрабаваньняў, якія ня выходзяць за межы дробнаўласьніцкіх народніцка-буржуазных імкненьняў, ня ўздымаюцца на вышыню палітычных задач, і замыкаюцца ідэалы першага пэрыяду («Жалейкі») творчасьці Я. Купалы.

Клясавага антаганізму ўнутры беларускай вёскі Купала не заўважыў, яго творчасьць змазвала гэты антаганізм, адзіны вораг селяніна — абшарнік і паліцэйскі, ды казна са сваімі падаткамі.

Па сваім характары песьні Купалы мінорныя, сатырычна - засмучоныя, пасьпіўна - суэіральныя, а не актыўна-чынныя.

Ідэі нацыянальнага вызваленьня выступаюць у Купалы за гэты пэрыяд творчасьці непарыўна, непадзельна з ідэямі вызваленьня ад тых умоў, у якіх знаходзіліся пакрыўджаныя, худыя, у горы і бядзе, апранутыя ў лахманы і лапці, беларусы, якія хочуць людзьмі звацца. Аднак, часамі ёсьць і адрыў нацыянальнага моманту, выпукленьне яго на першы плян, але-ж гэты адрыў у вогуле выяўляўся толькі пасьля гадоў рэакцыі, на новым этапе і ўздыме творчасьці Купалы.

III

1906—1909 г. г. зьяўляюцца гадамі жорсткай барбарскай рэакцыі. Рэакцыя сьвяткавала сваю перамогу над рэвалюцыяй. Сталыпін, наводзячы вяроўкамі парадак у краіне, прускімі бюргерскімі мэтадамі затрымаў буржуазную рэвалюцыю. Буржуазія кінулася у абдымкі самаўладзтва, супроць якога яшчэ учора махала кулакамі. Рэвалюцыйны пралетарыят рыхтаваўся да больш рашучых боек. Дробная буржуазія, напалоханая рэакцыяй, праклінала на чым сьвет «пракляты пяты год»; яе інтэлігенцыя сьпяшалася зрачыся свайго мінулага рэвалюцыйнага і «заражала грамадзкую атмасфэру журбою, маладушнасьцю, рэнэгацтвам» (Ленін). Беларускія «адраджэнцы», крычучы за хутары, піпчаць пра «асьвету сярмяжнага, гаротнага брата - крывічаніна». Гаротны, сярмяжны брат - крывічанін губляў апошнюю пядзю зямлі, яго патрыярхальнае гняздо раскідвалася пад націскам капіталізму, а ён напаўняў сабою кадры рэзэрвовай арміі. Завастраліся клясавыя супярэчнасьці ўнутры «сям'і беларускай».

У атмасфэру «журбы, маладушнасьці» трапіў і Купала, падпаўшы пад уплыў лібэральна - буржуазных палітыкаў «Нашай Нівы». Яго паэзія за гэтыя часы посіць глыбокія сьляды журбы, маладушнасьці, бязьвер'я, бесправсьвецтвасьці, пазбавіцца ад якое раней заклікаў паэта. Трапіўшы ў гэту атмасфэру, паэта адыходзіць часамі ад жыцьця, ад аб'ектаў сваёй творчасьці — беднага, забітага цёмнага беларускага селяніна. Паэта рвецца

«К зорам агністым, к прывольлю нябеснаму,
Вырваўшы з ціны жыцьцёвай душу,
Мчыся, ня дайся цярпенню балеснаму,
Горда пакінь зямляную глушу»,

бо «там хэрувімы спаткаюць пябе» і «будзе на сэрцы спакойнасьць вялікая». Купала блудзіць па жыцьцёвых пуцявінах, кідаецца з аднаго аб'екту на другі, і, нарэшце, яго ахапляе магільны, халодны настрой.

«Так цяжка жыць паміж жывымі
У магіле будзе мо' лягчэй...»

Паэта ходзіць хмуры, засмучоны, пяе яшчэ больш засмучоныя «адвечныя песьні», з верай у лёс, у фатальнасьць жыцьцёвых законаў.

IV

З 1909 г. пачынаецца новая хваля рэвалюцыйнага руху, якая сваім подыхам уплывае на настрой паэты.

У 1910-11 г. г. паэта ў аспоўным выбраўся з атмасфэры журбы і маладушнасьці, набраўся новых сіл, веры ў будучыню і пачаў зноў сьпявць свае песьні, на гэты раз больш гучна, больш актыўна, мастацкі больш высока. Але-ж і песьні набылі другі характар, разгарнулі і палітычныя імкненьні і ідэалы Купалы. Купала ўздымае сваю творчасьць на вышыню палітычных задач, і па сутнасьці ператвараецца ў апявальніка нацыянальнага вызваленьня. Роднае слова, якое так шануе і якім так узбагаціў паэта сваю творчасьць, робіцца часамі сьцягам барацьбы з царскім уціскам.

Пратэст Купалы, заклікі да актыўнай барацьбы накіраваны выключна супроць фэадальнай эксплёатацыі, супроць царскага палітычнага прытнечаньня роднай старонкі. Мэтаімкненьні паэты ня выходзяць з рамак буржуазна - дэмакратычнай дзяржаўнасьці беларускага народу. Будучыню Беларусі ён хоча бачыць, як дэмакратычную дзяржаўнасьць у нацыянальнай беларускай афарбоўцы. Ён кідае агністы заклік сакалінай сям'і маладой Беларусі.

«Паднімайся з нізін, сакаліна сям'я,
Над крыжамі бацькоў, над нягодамі;
Занімай, Беларусь, маладая мая,
Свой пачэсны пасад між народамі».

Купала піша агністыя, заклікаючыя з вялізарнай сілай вершы да народных «нізін», у якіх заклікае паўстаць, ісьці на барацьбу за сваю бацькаўшчыну. Будучыню Беларусі ён зьвязвае з барацьбой народных нізін, на гэтыя нізіны ён арыентуецца, верыць у іх сілу, у перамогу. Вось гэта і робіць Купалу сапраўдным гусьляром рэвалюцыйна - дэмакратычнага, нацыянальна-вызваленчага руху, робіць яго сапраўдным народным паэтай, што на многа галоў вышэй уздымае яго ад нашаніўскіх лібэраляў, у ідэйным палоне ў якіх ён знаходзіўся.

Але-ж нашаніўскае нацыянал - буржуазнае і лібэрал - народніцкае асяродзішча, у якім фармаваўся паэта, розаіць сваю справу. Разьвіваючыся далей, паэта паступова траціць веру ва ўздым «нізін», прызыўную песьню замяняе лібэрал - народніцкай, асьветніцка - мэсьянскай, рэвалюцыйны шлях да будучыні — шляхам «навукі і працы». Нацыянальныя інтарэсы, «родненькую мову» выпукляе на нярэдні плян, шукае вопраткі ў духоў, у рамантычна - прыфарбаванай эксплёататарска - фэадальнай мінуўшчыне часоў «Русі і Літвы», «войска Усяслава».

Элемэнты, што былі ўжо ў пачатку творчасьці, зараз разгарнуліся ў сыстэму, занялі дамінуючае месца. Уплыў нашаніўская ідэалёгіі на паэту дасягнуў такое ступені, калі паэта сам абярнуўся ў ідэалёга, баяна нашаніўства. Купала робіцца закончаным, палкам сфармаваным нашаніўцам з усімі ўласьцівымі нашаніўцу якасьцямі. Нацыянальна - вясковая абмежананасьць, ідэалізацыя патрыярхальна - фэадальнай мінуўшчыны, Беларуска - Літоўская Русі, абарона «самабытнасьці» беларускага народу, а адсюль затушоўваньне клясаў і клясавай барацьбы ў беларускім народзе, скажонае мастацкае адлюстраваньне беларускай рэчаіснасьці, «маці—бацькаўшчына», «Сьвятая Беларусь» — вось той ідэйны і творчы багаж, якім завяршыў Купала свой дарэвалюцыйны творчы шлях.

V

З такою ідэалёгіяй нашаніўства Купала спаткаў рэвалюцыю. На рэвалюцыю ён адгукнуўся не адразу, галасы яго жалейкі кінулі грань, гучэць. Купала не зразумеў няўхільнасьці магутнага бегу гісторыі, надзвычайнай складанасьці падзей. Не зразумеў ён і шляху рэвалюцыі, не зразумеў і таго, што рэвалюцыя, каб сапраўды вызваліць працоўныя масы Беларусі ад адвечнага нацыянальнага ўціску, павінна была няўхільна перарасьці з рэвалюцыі буржуазнай у рэвалюцыю сацыялістычную.

І гэта зусім натуральна. Рэальны ход гісторыі пайшоў ня тэй дарогай, ня ў той бок, куды настройвала нашаніўская ідэалёгія. Нацыянал - лібэральная ідэалёгія, лібэрал - народніцкія погляды на характар і рухаючыя сілы рэвалюцыі прышлі ў супярэчнасьць, у сутычнасьць з пралетарскім характарам нашай рэвалюцыі.

Толькі пасьля, ужо з другой паловы 1918 году, Купала пясьмела бярэ і прабуе галасы жалейкі, але-ж яго ахапляе трывога. Ён зноў засьпяваў бацькаўшчыне, пачаў зноў заклікаць народ свой на барацьбу супроць тых, хто «тваю маці — бацькаўшчыну рэжа, жывую рве на часьці, на кускі», супроць «ворагаў беларушчыны». Але-ж Купала не заўважыў таго, што беларускія працоўныя масы ў той час вялі барацьбу як супроць ворагаў беларушчыны, так і супроць ворагаў з самой беларушчыны, якія імкнуліся з сярэдзіны разарваць цела Беларусі, патапіць у крыві крывёю заваяваны Кастрычнік.

Купала не зразумеў сацыялістычнага характару нашай рэвалюцыі, ня здолеў захапіцца баявым і творчым энтузіязмам працоўных, што стваралі прадумовы сацыялістычнага будаўніцтва, што разьбівалі кайданы адвечнага сацыяльнага рабства, што стваралі новае, але не патрыярхальнае, «раскіданае гняздо» капіталізму, а падмурак пад сусьветную камуністычную рэвалюцыю.

Купала праяўляе далей паасобныя стыхійныя творчыя нарывы, гэта выліваецца ў зборнік вершаў «Безназоўнае», але, застаючыся ў палоне нашаніўскай ідэалёг

Пашырэньне Менскай электрастанцыі

На здымку: плаціна для ўзьняцьця ўзроўню вады Сьвіслачы ля станцыі

УВАГА МЕСЯЧНІКУ ТОРФУ

У нас мала знаёмы з пэрспэктывамі скарыстаньня торфу--асноўнага пры роднага багацьця БССР

Сёньня пачынаецца абвешчаны камітэтам по хэмізацыі народнае гаспадаркі пры СНК БССР месячнік торфу.

Асноўная мэта месячніку торфу заключаецца ў згуртаваньні ўвагі працоўных мас горада і вёскі, усёй савецкай грамадзянасьці на пытаньні самага шырокага скарыстаньня торфу ў прамысловасьці, сельскай гаспадарцы і розных галінах камунальнай гаспадаркі, будаўніцтве і хатнім быце.

Усім добра вядома становішча з палівам у нашай рэспубліцы, пры якім мы можам толькі на 50 проц. забясьпечыць дровамі патрэбы вясковага насельніцтва. Прамысловасьць-жа наша спалажную гаспадарку будуе на прывозным паліве. Мясцовае-ж паліва—торф, запасы якога прынамсі ў 30 раз перавышаюць усе запасы апалавай драўніны, да гэтага часу застаецца ў ваніядбаньні і не скарыстоўваецца так, як гэтага патрабуюць інтарэсы народнай гаспадаркі БССР.

На працягу месячніку торфу павінна быць праведзена самая шырокая прапаганда аб значэньні торфу і яго скарыстаньні, як паліва. Наша рабочая і малочная жывёла ў калгасах, саўгасах і сялянскіх гаспадарках утрымліваецца кепска, у антысанітарных умовах. Штогадовы недахват саломенай падсьцілкі ў БССР выцягнецца ў разьмерах больш 1 мільёну тон. Гэты недахват падсьцілкі павінен быць пакрыты за кошт скарыстаньня торфа - мохавай падсьцілкі, запасы якой вызначаюцца ў 1 з палов. мілярды куб. мэтраў (або каля 150 мільёнаў тон). Прычым штогадовы яе прырост па мохавых балотах складае прыблізна 1 мільён тон.

Ужываньне тарфяной падсьцілкі ня толькі палепшае умовы жыцьця рабочай і малочнай жывёлы, але дае магчымасьць атрымаць **тарфяны гной** самай высокай унутранай якасьці і ў любой колькасьці, ня кажучы ўжо аб яго таньнасьці і эканомі саломы, як грубага корму.

Увага калгасаў, саўгасаў павінна быць зьвернута на пытаньне самага шырокага скарыстаньня торфа - мохавай падсьцілкі. Гэта павінен зрабіць месячнік торфу.

Штогадовы рост плошчы пасеву азімых у БССР прывёў да зьніжэньня забясьпячэньня натуральнага угнаеньня азімага кліну ў 1930 годзе да 31 проц. Гэта сур'ёзнае пагражае зьвяшча можа быць поўнасьцю ліквідавана толькі пры ўмове ўкараненьня ў практыку сельскае гаспадаркі торфу, як угнаеньня.

Работы навукова-дасьледчых устаноў, як і практыка сельскае гаспадаркі ў БССР, паказваюць што тарфяное ўгнаеньне павышае ўраджайнасьць палявых расьлін у сярэднім на 77 проц.

Давесьці раздробленае, распыленае ўжываньне тарфяных угнаеньняў да ступені масавага мерапрыемства зьяўляецца непасрэднай задачай месячніку торфу.

Яшчэ адно важнае ўжываньне торфу —гэта цырокае і неадкладнае скарыстаньне яго ў справе палепшаньня санітарнага стану населеных пунктаў БССР.

Праблема скарыстаньня торфу ў мэдыцыне, як перавызначнага матар'ялу замест гіграскапічнай ваты, дазваляюць з'эканоміць мільёны залатых рублёў шляхам зьніжэньня увозу гіграскапічнай ваты з-заграніцы.

Усе ўвага торфу! Наркамзем Белкалгасцэнтр, Белпаляводсаюз, НДІ імя Леніна, НКА, Наркам. аховы здароўя і ўвесь склад Асоавіяхіму зьверху даніз у навінны аддаць увагу месячніку торфу, які сёньня пачынаецца.

Усе працоўныя партыйныя і камсамольскія ячэйкі, увесь савецкі грамадзкі актыў павінен прыйсьці на дапамогу ажыцьцяўленьню гэтых мерапрыемстваў, давесьці да максымуму сапраўднае скарыстньне асноўнага прыроднага багацьця БССР—торфу.

Ф. БАХЦЕЕЎ.

25-гадовы юбілей Янкі Купалы

28-га мая Наркамасьветы разам з праўленьнем Дому Пісьменьніка наладжае вялікі аб'яднаны вечар, прысьвечаны 25-цігадоваму юбілею літаратурнай дзейнасьці народнага паэты рэспублікі Янкі КУПАЛЫ.

НАСЬЛЕНГАЗЭТЫ Ў ЗАНЯПАДЗЕ

Партыйныя ячэйкі **Сьмілавіцкага** раёну слабо кіруюць насьцепгазэтамі. У калгасе **«Савецкая Беларусь»** за ўвесь зімовы пэрыяд выпушчаны толькі два нумары газэты. Апошняя рэдагавалася не рэкалегіяй, а вучнямі, якія выкрылі прозьвішчы некаторых аўтараў. Рудзенская партыйчэйка ня прымае захаду, каб кадраваць работу рэдкалегій. Амаль ня самы малонак і на ўсім раёне.

Селькор.

ДА ВЫСТАЎКІ НЯ РЫХТУЮЦЦА

Да Усебеларускай выстаўкі сельскай гаспадаркі і прамысловасьці ў **Старобінскім** раёне ніхто ня рыхтуецца. Ёсьць раённы стаўком, але ён нічога ня робіць. Значэньне выстаўкі не папулярызуецца сярод працоўнага сялянства. Ні аднаго экспанату яшчэ да выстаўкі не падрыхтавана.

Трэба неадкладна заняцца гэтай справай.

Селькор.

Першы выпуск Менскага рабочага вячэрняга унівэрсытэту

Першы атрад пралетарскіх камандзіраў

Мы сёньня сьвяткуем тры гады існаваньня Менскага Рабочага Унівэрсытэту, які ўцягнуў у сябе сапраўдны, зьвязаны з вытворчасьцю, рабочы актыў.

Выцікі яго работы за тры гады існаваньня паказалі ўсю жыцьцёвасьць і неабходнасьць гэтага тыпу школы для рабочае клясы. Зараз у гэтых школах вучацца сотні рабочых, а хутка будуць у іх вучыцца тысячы.

Сёньня Менскі Рабочы Унівэрсытэт выпускае са сваіх сьцен першы атрад пралетарскіх камандзіраў прамысловасьці і савецкага апарату з упэўненасьцю ў тым, што яго выпускнікі тэарытычна даволі наджаваны і палітычна разьвіты для канчатковага зьнішчэньня бюракратызму, валакіты, нядбайнасьці, якія маюць месца яшчэ да гэтага часу ў савецкім апараце і прамысловасьці.

Мы спадзяемся, што паны выпускнікі будуць у першых радох сацыялістычнага спаборніцтва і ўдарных групах па выкананьні пяцігадовага пляну ў чатыры гады.

На заклік партыі і савецкай улады аб пралетарызацыі вышэйшых навучальных устаноў Менскі Рабочы Унівэрсытэт адказаў пасылкай 80 лепшых рабочых студэнтаў у вышэйшыя навучальныя ўстановы Беларусі, 24 лепшыя таварышы пасланы на калгаспае будаўніцтва.

Сёньня мы выпускаем першы атрад пралетарскіх камандзіраў з поўнай упэўненасьцю ў тым, што нашы выпускнікі, пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі, цьвёрдымі крокамі, не баючыся цяжкасьцяй, пойдуць уперад да сацыялізму.

Рэктар Вячэрняга Рабочага Унівэрсытэту ГОЛІКАЎ.

Дамо рабочыя кадры прамысловасьці

Першы выпуск Менскага вячэрняга рабочага унівэрсытэту ідзе насустрач лёзунгу — «Дамо рабочыя кадры прамысловасьці».

За тры гады існаваньня вячэрняга рабочага унівэрсытэту мы маем магчымасьць высьветліць усе яго недахопы і дасягненьні.

На практыцы мінулага будзем будаваць ударную работу унівэрсытэту і ў далейшым.

Тры гады вучобы сумесна з працай на заводзе, — гэта ня лёгкая задача.

Трохгадовая вучоба выкавала моцныя ленінскія кадры, якія патрэбны для прамысловасьці.

Асноўныя памылкі [illegible] сытэту — гэта незацікаўленасьць [illegible] заўкомаў студэнтамі рабочага унівэрсытэту, адсутнасьць студэнцкіх арганізацый пры ВРУ.

Пасьля рэарганізацыі ў 1929 годзе рабочы унівэрсытэт узяў цьвёрдую ўстаноўку і ўдарны тэмп вучобы, што дало нам магчымасьць зрабіць сёньня першы выпуск.

Мае прапановы ў далейшым: уцягнуць студэнцтва ў грамадзкую працу унівэрсытэту шляхам арганізацыі яч. КП(б)Б і ЛКСМ пры ВРУ.

У далейшым ВРУ павінен зрабіцца цэнтральным вогнішчам усіх лепшых рабочых - ударнікаў.

Студ.-выпускнік АШКІНАЗІ.

Чаму затрымліваецца арганізацыя сьвінагадоўчых саўгасаў

Белкаапсаюз і Белдзяржгандаль супраціўляюцца перадачы сьвінаматак трэсту „Сьвінавод"

Беларуская кантора «Сьвінавод», паводле дагавору з Белмясам, павінна атрымаць ад апошняга да 1-га лістапада бягучага году 15.000 сьвінаматак; да 1-га ліпеня павінна быць перадана 6.000 матак.

У мэтах правільнага разьмеркаваньня сьвінаматак па саўгасах канторай «Сьвінавод» былі запатрабаваны ад Белмяса весткі аб колькасьці і месцазнаходжаньні адкормачных і прыёмаздатачных пунктаў. Аднак, Белмяса гэтых вестак поўнасьцю даць ня можа. Справа ў тым, што Белкаапсаюз і Белдзяржгандаль супраціўляюцца перадачы сьвінаматак трэсту «Сьвінавод». Ня гледзячы на тэрміновыя запытаньні, паказаныя арганізацыі яўна ігнаруюць дачу вестак аб месцазнаходжаньні і колькасьці адкормачных і прыёма - здатачных пунктаў.

Гэтае бюракратычнае маўчаньне Белкаапсаюзу і Белдзяржгандлю ставіць над пагрозу выкананьне заданьня Белмяса і ня дае магчымасьці беларускай канторы «Сьвінавод» распрацаваць мерапрыемствы па мэтазгодным укамплектаваньні сьвінагадоўчых саўгасаў.

Н. Г.

Перабудова Менскай электрастанцыі

Менская гарадзкая электрастанцыя працуе зараз з вялікай нагрузкай, уся яе магутнасьць бадай вычарпана.

У той-жа час станцыя павінна ў бліжэйшым пэрыядзе ўключыць у электрычную сетку Усебеларускую выстаўку і рад новых цэхаў і прадпрыемстваў.

У зьвязку з такім становішчам, фарсаваным тэмпам вядуцца работы па пашырэньні станцыі. Магутнасьць яе ўжо ў гэтым годзе будзе павялічана з 3-х тысяч кілёват да 6.750 кілёват—на 125 проц.

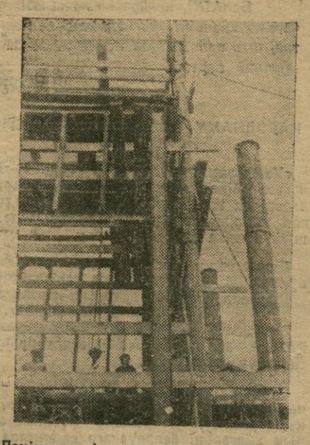

Ленінградзкім аддзяленьнем Эльводу устанаўліваецца новы каркас будынку

Будуецца новая кацельная, дзе ставяцца два катлы. Значная частка работы па кацельнай канчаецца.

У машыннай залі будзе пастаўлены новы [illegible] турба-генэратар на 3.750 [illegible]

Учора атрымана з Англіі паведамленьне аб тым, што турба-генэратар ужо адгружаны. У Менску ён чакаецца ў пачатку чэрвеня. Для турба-генэратара будуецца новы тып фундамэнту асобай канструкцыі—на бэтонных сваях.

На рацэ Сьвіслач, каля электрастанцыі будуецца новая плаціна, якая падымае ўзровень вады на 0,8 мэтра і дасьць магчымасьць забясьпечыць турбіну добраякаснай вадой.

На будаўніцтве электрастанцыі занята каля 500 рабочых.

Кошт работ—паўтара мільёны рублёў.

Станцыя поўнасьцю ў пераабсталяваным выглядзе, будзе пушчана да Кастрычніцкіх сьвят.

Гародная справа адстае па ўсім фронце

Кантрактацыя пасеваў гародных культур па БССР ў патрэбнай меры не разгорнута. Весткі аб ходзе кантрактацыі на 10 мая паступілі толькі з 4 округ—Полацкай, Мазырскай, Менскай і Аршанскай. Рэшта округ вестак зусім ня прыслала, што, відавочна, сьведчыць аб слабым ходзе кантрактацыі там.

Па **Менскай** акрузе плян кантрактацыі гародных культур выкананы на 81%, Аршанская—52%, Полацкай—45%. Толькі Мазырская округа плян кантрактацыі выканала на 116%.

Цікава адзначыць, што ў індывідуальным сэктары кантрактацыя амаль зусім не праводзіцца. Усяго на сёньнішні дзень у індывідуальных гаспадарках закантрактавана плошчы пад гародніну каля 400-500 гэкт. Пляну кантрактацыі ў індывідуальным сэктары наогул ніхто не складаў, яго няма і ў Белкалгасадсаюзе, які кіруе гэтай работай.

Сяўба гародных культур не забясьпечана поўнасьцю насеньнем і садова-гародным інвэнтаром. Асабліва адчуваецца недахват насеньня буракоў, моркві і часнаку. Патрэба ў насеньні моркві забясьпечана толькі на 25%, буракоў—на 40%, а насеньня часнаку зусім не атрымана.

Зусім слаба здаволена патрэба ў садова-гародным інвэнтары. Так, коньных плянэтак трэба 2.500 штук, адпушчана-ж толькі 125 — 5%; ручных плянэтак замест 2.000 адпушчана 63. (31%); сеялак гародных замест 1.000 — 317 шт. (32%), конных апырсквацеляй замест 500 — 40 шт. (8%), ручных апырсквацеляй замест 2.000 — 400 шт. (20%).

Паводле пляну меркавалася закласьці сёлета 20.000 шт. парніковых рам. Закладзена-ж пакуль што 13.410 рам, што складае 67% пляну. Закладка рам наогул ідзе марудна.

Як ідзе будаўніцтва хавальнікаў гародніны? Паводле першапачатковага пляну, Белсадкалгассаюзу было вызначана пабудаваць у калгасах 14 хавальнікаў гародніны, 12 пунктаў для закладкі капусты, 4 засолачныя пункты для гуркоў, 4 хавальнікі насеньня гародніны, 9 хавальнікаў насеньня цыбулі і 10 навесаў. Аднак, у сувязі з недахватам сродкаў, гэты плян быў скарочаны наступным чынам: хавальнікаў гародніны—8, пунктаў для закладкі капусты—6, засолачных пунктаў для гуркоў—4, хавальнікаў для насеньня—5 і навесаў—9. Але і да выкананьня апошняга пляну амаль яшчэ ня прыступлена. Толькі ў Магілеве і ў Воршы пачалі будавацца хавальнікі гародніны. У іншых округах нічога яшчэ ня зроблена. Белсадкалгассаюз скардзіцца на недахват будаўнічых матар'ялаў і тэхнічных кадраў. Тэрмін сканчэньня пабудовы хавальнікаў гародніны — ліпень. Ёсьць поўная пагроза, што плян садова-гародняга будаўніцтва ня будзе выкананы.

С. Г.

Што зроблена па лістох рабселькораў

— Выключаны з радоў партыі Пярэжырскай прат'ячэйкай **Цывільнікаў**, а з камсамолу — **Асташонак, Крук Б. і Івановіч** паводле заметкі **Тутэйшага** «Праваапартуністычнае балота».

— Абвешчана вымова старшыні праўленьня «Чырвоны араты» (Аршаншчына) **Лобараву** за невыкананьне дырэктывы па зборы паю і прапанавана **зьняць з работы** і адлаць над суд **Грамыкоўскага** за [illegible] ПУСОМ паводзіны да пакупцоў, за продаж спэкулянтам махоркі паводле заметкі «Дакуль буде арудаваць Грамыкоўскі ў кааперацыі».

— Зьнят з работы і прыцягнут да суровай партыйнай адказнасьці старшыня Траскоўскага сельсавету, Заслаўскага раёну, Сьвірыдовіч за перагібы, а намесьнік **Заглыбоцкі** атрымаў партспагнаньне за сыстэматычнае п'янства.

— Зьнят з работы настаўнік **Чабан** Папелкаўскай школы (Койданоўскі раён), які ўвесь час заступаўся за кулака.

— Старшыня калгасу «Чырвоны Штандарт» (Вярэйскі раён), **Федарынчык** зьняты з работы, як заможнік, а калгас пераданы калгасу «Новы сад».

Перад усебеларускай выстаўкай

У округах выстаўка мала папулярызуецца

Загадчык сэктару прамысловасьці ўсебеларускай выстаўкі т. **Марон** вярнуўся з камандыроўкі ў Магілеўскую, Бабруйскую і Гомельскую округі, дзе

На здымку крыша садова гароднягa корпусу

ён знаёміўся з падрыхтоўкай да выстаўкі.

У **Бабруйскай** акрузе выставчая камісія разгарнула работу па падрыхтоўцы да выстаўкі. 15-га мая была склікана нарада сакратароў ячэек, на якой былі заслуханы даклады аб ходзе падрыхтоўкі да выстаўкі і аб яе значэньні. На ўсіх прадпрыемствах праводзіцца шырокая растлумачальная работа аб значэньні выстаўкі. Ужо наладжаны папярэдні запіс экскурсантаў, якія паедуць на выстаўку. Экспанаты для выстаўкі рыхтуюцца па каляндарным плане.

Значна горш абстаіць справа ў **Магілеўскай** акрузе. Шырокія рабочыя масы да гэтага часу яшчэ ня ведаюць аб мэтах і значэньні выстаўкі. Ніякая растлумачальная работа на прадпрыемствах няма. Экспанаты на выстаўку рыхтуюцца па загадах — без удзелу шырокіх рабочых мас. Цікава адзначыць, што **дырэктар і заўком маслароб чага заводу ў Магілеве нават ня ведаюць аб тым, што ў бліжэйшы час ад крываецца ўсебеларуская с.-г. і прамысловая выстаўка.** Аб рабочых заводу ні прыходзіцца і гаварыць. Абсалютна не праводзіцца работа на арганізацыі прыёму заявак ад экскурсантаў, які жадаюць паехаць на выстаўку. Прамысловасьць да выстаўкі падрыхтавана вельмі слаба, і толькі адзін Сампрамгуз даволі добра рыхтуецца да выстаўкі.

Такое-ж становішча, як у Магілеве, назіраецца і ў **Гомельскай** акрузе, там падрыхтоўка да выстаўкі вядзецца без удзелу шырокіх рабочых мас.

Неабходна, каб акрыканкомы зараз жа разгарнулі шырокую растлумачальную работу. Прафсаюзы, якія да гэтага часу ня прымалі ніякага ўдзелу ў падрыхтоўцы да выстаўкі, павінны разгарнуць і навесьці шырокую растлумачальную работу на прадпрыемствах.

А. С.

Падрыхтоўчая работа да выстаўкі--пастаўлена дрэнна

МАГІЛЕЎ. (Наш кар.). Магілеўскія акруговыя арганізацыі дрэнна рыхтуюцца да ўсебеларускай выстаўкі сельскае гаспадаркі і прамысловасьці. У гэтай працы ня прымаюць амаль ніякага ўдзелу прадпрыемствы, саўгасы і калгасы. У некаторых раёнах зусім яшчэ не распачыналася падрыхтоўчая работа да выстаўкі. Акруговы інспэктарыт нарасьветы да апошняга часу нічога ня ведае, як рыхтуюцца мясцовыя культасьветныя арганізацыі да выстаўкі, як зьбіраюцца экспанаты.

Бяаьдзейнічаюць акрыканкомы, акрпаляводсаюз і акрмалжыўсаюз. Гэтыя арганізацыі зусім ня прыступілі да падрыхтоўкі экспанатаў на выстаўку.

Трэба, як мага хутчэй, арушыць работу з мёртвага пункту, бо сучасны тэмп работы на падрыхтоўцы да выстаўкі зусім нездавальняючы. Пры такіх умовах Магілеўшчына ня зможа паслаці на ўсебеларускую выстаўку экспанаты характарызуючыя рост прамысловага с.-г. будаўніцтва на нашай акрузе.

А. С.

Акруговая культпрап. нарада

29-га мая, а 10-й гадзіне склікаецца Менская акруговая культпрапнарада з наступным парадкам дня:

1. Задачы прапаганды марксізму-ленінізму ў сувязі з чарговымі задачамі партыі (т. **Каменштэйн**).
2. Вынікі партасьветы ў акрузе за 1929-30 нав. год (т. **Гарэлік**).
3. Аб пастаноўцы масавай партасьветы ў горадзе і вёсцы на 1930-31 г. (т. **Орліс**).

Судаклад АК ЛКСМБ (т. **Палей**).

4. Аб тэарытычнай вучобе актыву (т. **Модэль**).

На нараду выклікаюцца заг. АПА і культпропу РК, раённыя прапагандыстыя, заг. АПА ЛКСМ па горадзе і раёне. Нарада працягнецца тры дні.

СЁНЬНЯ

Клюб саматужнікаў. У 19 гадз. адкрыты сход парткалектыву Белсам прамсаюзу з парадкам дня:

1. Тэзісы ЦК КП(б)Б па калектывізацыі.
2. Вывады камісіі па абсьледваньні стану работы з вылучэнцамі і
3. Прыём і перавод у партыю.

Дом Працасьветы. У 19 гадз. пробны палітбой калектыву ЛКСМ Працасьветы. Яўка камсамольцаў абавязкова.

Пушкінская біб-ка. У 18 гадз. (бул. біб-кі Кастрычніцкая вул., № 1-ы паверх) працяг канфэрэнцыі чытачоў. Парадак дня: 1. Працяг спрэчак па дакладзе Пушкінскай біб-кі, 2. Выбары ў бібсавет. Яўка дэлегатаў абавязкова. Запрош. чытачы.

Да ведама жыхароў Жакту №12. У 19 гадз. у садзе заводу «Бальшавік» 1-я Лекерта, 14, агульны сход жыхароў новых і пядаўна прынятых дамоў ЖАКТу № 12.

Яўрэйскі клюб імя Лекерта (вул. Урыцкага). У 15 гадз. канфэрэнцыя рабочых і служачых заводу «Камунар».

Парадак дня: 1. Дакл[illegible] дырэктара заводу аб [illegible] прамфінплана [illegible] да пяцігадовкі і рабочага, 2. Судаклад ЧКК і з. Прэм'яваньне ўдарнікаў.

Аддзел Разьмеркаваньня ЦК КП(б)Б просіць зьявіцца ў ЦК, пакой № 6, тав. СОКАЛАВА І. Ф.

Адказны рэдактар Ян. АСЬМОЎ.

Да ведама падпісчыкаў „Зьвязды"

З сёньняшнім нумарам газэты „Зьвязда" рассылаецца дармовы дадатак— **ГАЗЭТА „ПРАФРУХ" № 12**

Падпісчыкі! Пры атрыманьні «Зьвязды» патрабуйце дадатак „ПРАФРУХ"

БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА

ДА XVI ЗЬЕЗДУ ЎсеКП(б)

ВЫШЛА З ДРУКУ І ПРАДАЕЦЦА

ГАМАРНІК

Напярэдадні XVI зьезду ЎсеКП(б)

Стар. 32. Цана 5 кап.

БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР

Гастролі Маскоўск. мастацк. ансамблю **„КРАСНЫЙ ФАКЕЛ"** **„РЫЧИ, КИТАИ"**

Пачатак а 8 з пал. гадз.

Адчыненьне летняга саду Працасьветы

Гулянне, фэйерверкі, духавы аркестр.

Ка вечары выступіць **Маскоўскі Ансамбль „Искусство танца"** імя ВЕРЫ МАЯ

Уваходу сёньня разасланых білетах і членскіх кніжках. У выпадку дрэннага надвор'я, выступленьне балету будзе ў Доме Асветы, куды уваход вольна па разасланых білетах. **Пач. веч. а 8 г.**

Мастацкі фільм вытворч. „ВОСТОККІНО" **ТУРКСІБ** (Сталёвы шлях) кіно-парыс у 5-ці частках **Кіно-хроніка Савкіно № 23**

ЗВЫШ ПРАГРАМЫ: 2-гі ТЫДЗЕНЬ тэатр кітайскіх ілюзій **ЛЮ-ФУ** па зусім новай праграме

Пачатак сэансу: 7 г., 8 г. 30 м., 10 г.

Каса—ад 5 гадз.

Амэрыканскі фільм **ЧОРНЫ ЦЫКЛОН** у 6-ці частках

У галоўных ролях— Д. РЭКС і Х. АЛЕН

Звыш праграмы — **КУЛЬТУРФІЛЬМ** **КАМЧАТКА** у 1-ой частцы

Пачатак 1 сэансу ў 7 г.

Каса адчынена ад 5 гадз.

Мастацкі фільм **БЕЛЫ НЕДЗЬНІК** (Бог вайны) кіно-п'еса ў 6-ці частках

Звыш праграмы—культурфільм **ДАГЕСТАН** у 2-х частках.

Пачатак 1-га сэансу а 2 г., 2-га—3 г. 30 м.

Каса адчынена — з 12 г. дня.

Мастацкі фільм **ЧАЛАВЕК з ПАРТФЭЛЕМ** драма ў 6 частках

Пач. сэансаў: 7 г. 15 м., 9 г., 10 г. 30 м.

Каса—з 5 гадз. 30 м.

Кіно „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ"

Ад нядзелі, 25-га мая

АМЭРЫКАНСКІ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ

1.000 КОНСКІХ СІЛ

(БУРА Ў КАЛІФОРНІІ)

Рэжысэр **Клорэнс БЭДЖЭР.**

ЗВЫШ ПРАГРАМЫ: КУЛЬТУРФІЛЬМ

ВЫТВОРЧАСЬЦЬ ЭЛЕКТРЫЧНЫХ ЛЯМПАЧАК.

Пачатак 1-га сэансу а 7 гадз — Каса ад 5 гадз.

Ідзеце на выстаўку друку

Пры габінэце журналістыкі Камуністычн. Унівэрсытэту Беларусі імя Леніна

адкрыта выстаўка друку

Выстаўка заключае ў сабе **звыш 2.000 экспонатаў** і разьбіваецца на аддзелы, галоўнымі з якіх зьяўляюцца:

1. Рэвалюцыйны друк 13 г.
2. Бальшавіцкі друк з 17 па 22 г.
3. Друк СССР на 30 г.
4. Замежны рэвалюцыйны легальны і нелегальны друк.
5. Аддзел МОПР'у.
6. Аддз. Міжнародн. рабоч. сувязі.

Выстаўка зьмяшчаецца ў памяшканьні Камоўзу, 2 паверх, пакоі 25 і 26 і будзе працаваць **штодзенна да 25-га мая.**

Наведваньне выстаўкі ад 4 да 10 гадз. увечары, як экскурсіям, гэтак і індывідуальна.

Для экскурсій будуць вызначаны кансультанты.

Габінэт журналістыкі КУБ.

КіноСад (Савецкая, 71)

СЁНЬНЯ І ШТОДЗЕННА **ПАТ і ПАТАШОН** (у новай камэдыі) **Пачатак Кар'еры**

Пачатак сэансаў 9 г. і 10 г. 30 м. Каса—ад 7 г.

Кіраўніцтву вышукальна-мэліярацыйных і зем ляўпарадкаўчых работ Палесься БССР **„ПАЛЕСМЭЛІЯЗЕМ"** патрабуецца АГРАНОМ-ЭКАНАМІСТЫ

АПЛАТА ПА ЗГОДЗЕ.

Зьвярнуцца па адрасе: Менск, Савецкая, 70 «Палесмэліязем»

СЕКАРОВСКАЯ ЖИДКОСТЬ

МОСКВА 55. 2-ая ВЫШЕСЛАВЦЕВ ПЕР. № 6

ЛЯЧЭБНІЦА — МЕНСКАГА КАМІТЭТУ ГАРАДЗКОГА УЗЕМАДАНАМОГІ

Ленінская, № 25, побач з 2-м Домам Саветаў, тэл. 12-66

АДКРЫТА ад 9 гадз. ран. да 9 г. увеч

Прыём хворых па ўсіх спэцыяльнасьцях:

па ўнутраных, хірурґічных, жаночых, вочных, хваробах вуха, горла і носа, скурана-венэрычных, страўніцкіх, нервовых.

Электра-сьвета-лячэньне і кварц адкрытыя 11—2 гадз. дня і 5—8 гадз. увеч.

Рэнтген (здымкі, прасьвечваньні, лячэньне) адкрыт з 4 г. 30 м. да 9 г. увеч.

Прыём хэміка-бактэрыялягічных аналізаў. Аптэка.

ЗУБНЫ ГАБІНЭТ адкрыт з 9 г. раніцы да 9 г. увеч. штодзенна

Кансультацыя прафэсароў па ўсіх спэцыяльнасьцях па папярэднім запісе.

Урачэбная дапамога на даму па ўсіх спэцыяльнасьцях. Запіс з 9 гадз. раніцы да 2 гадз. дня.

Дзяжурства дактароў з 2 гадз. дня да 9 гадз. увеч.

Начное дзяжурства дактароў ад 9 гадз. увеч. да 7 гадз. раніцы.

Прыём хворых па лекавых кніжках камітэту Для ўсіх іншых грамадзян за агульна-даступную дыфэрэнцыяваную плату.

ЗАОЧНЫЕ ГОСКУРСЫ РОСПИСИ (РАЗРИСОВКИ). Роспись по всевозможным тканям; **мягким** золот., серебр., маслян., рельефн. анилин. не расплыв. **красками.** Бисерн., жемчужн. и мерцающ. **пересыпками. Роспись по сосудам, стеклу, целлулоиду, коже и дереву.** Полный курс, 12 уроков в 4 мес. К урокам дается свыше 100 рис. (кроме текстовых). По оконч. выд. свидет. Уменьше рис. не требуется. Проспект и программа высыл. за 20 коп. мел. мар.

ЗАОЧНЫЕ КУРСЫ СОНО. МОСКВА, ул. Дзержинского, д. 1.

Згубленыя і ўкрадзеныя дакуманты

лічыць несапраўднымі:

Вуч.-конск. кніжка Захаравіча Ф. П. 325

Чл. прафсаюзны білет № 127092 Згадава С. І. 326

Чырвонаарм. кн. Беларусава В. М., выд. 97 палком. 327

Палявая кн. № 1940 Лося К. І., выд. Сьмілавіцк. спажыв. т-вам. 328

Каан. кн. Кораня В., выд. Пухавіцк. спаж. т-вам. 329

Кніж. № 27763 на 19 руб. 60 кап. на імя Папоф А. М. 330

Палявая кн. № 135 Герасіменка С. Б., выд. Бягомльск. спаж. т-вам 331

Асобн. кн. № 37, выд. Бягомльск. спаж. т-вам. віза, выд. Барэзкаўск. с.-с. на імя Міцеліцы І. 332

Вайск. кн. № 3354 Шандрыка Я. І., выд. Талачынск. васкаматам. 333

Асаб. пасьведч. Брыневец І. П., выд. Кунцурск. міліцыяй. 334

Вуч.-конск. кн. Шарыкава А., выд. Сіроцінск. РВК. 335

Асабов. кн. № 60 Папераба А. Л., выд. Бягомльск. РВК. 336

Вайск. білет Касьцюкова Г. І., выд. Серпухаўск. васкаматам. 337

Вуч.-конск. кн. № 101 Міцепура М., выд. Нараўл. РВК. 338

Вуч.-конск. кн. Кураша З. 339

Вайсковая кн. Давыдава А. Г., выд. Расонск. РВК. 340